

Semester -4
Core Compulsory : CC403

Planning and Development Policies

Preamble:

The objectives of this paper at the Post-Graduate would to sharpen and analytical ability of the students and functioning of Indian Economy with various policies with alternative approaches for further growth. This means that P.G.Students need to be aware about the planning period in India.

- Unit-1: Meaning of underdevelopment, poverty (absolute and relative poverty, measurement & causes of poverty), Inequalities of Income (Measurement & causes), Population problem (Causes & Effect) and growth pattern of population.
- Unit-2: Market & Market Failure (Reason For market Failure), state & state failure, Role of the state in economic development, Issues of good governance (Idea of effective Government).
- Unit-3: Role of agriculture and industrial in economic development, Inter -Relation between agriculture & industrial development. New technology & sustainable agriculture.
- Unit-4: Objective and strategy of Indian Plan, Achievements, failures & lessons of planning in India. NITI Ayog and its functions.

Basic Readings:

- 1 Adleman , Theory of Economic Growth and Development. Stanford University Press, Stanford.
- 2 Kindle Berger, C.P. Economic Decelopment Mc. Grow.Hill. New york
- 3 Chakrawarti, S. Alternative Approaches to the theory of Economic Growth, Oxford University Press, New Delhi.
- 4 Meir, G.M. Leading Issues in Economic Development Oxford University Press New Delhi.
- 5 Gove.of India-planning commission, various Five years plan document, New delhi.
- 6 Gove. Of India, Economic surveys, oxford uni. Press, Dilhi.
- 7 World Development Reports - World Bank
- 8 Human Development Reports- U.N.D.P.
- 9 Dholakiya Bakul H & Dholakiya Ravindra H. Arthik Vruddhina Model(Gujarati), Granth Niramn Board, Ahmedabad

Semester -3 Core Compulsory : CC303

Theory and Issues of Growth and Development

PREMBLE:

Economic development is a process under which economics go for several changes. It is necessary for P.G. students in economics to know theories, practices and politics. Most of the development theories reveal process to process to manage development process in developing countries. A student of developing countries like India can be benefited the knowledge of such process.

Unit -1	Meaning of Growth and development, Factors affecting economic Growth-Capital and Labour , Capital deficiency, Market imperfections, Lack of skilled Labour, Lack of capable Entrepreneur's, Bottlenecks of Infrastructure, Political factors, Natural factors, external factors, vicious circle of poverty ; Measures of Development :National Income & per capita income,P.Q.L.I. , Human Development Index.
Unit -2	Classical Theory of Growth Contribution of Smith, Ricardo, Malthous and J.S. Mill. Role of Technology in economic Growth.
Unit -3	Growth Models: Harrod and Dommar, Meads Neo classical theory, Mrs. Joan Robinsons model, its applicability for under developing country. Schumpeter's Theory of Growth-Role of Entrepreneurs Development cycle.
Unit -4	Theory of Critical Minimum Effort -Leibenstein, Nurkes' Balanced Growth Theory, Balanced Growth Vs. Unbalanced Growth. Rostow's stage of Economic Growth ,Choice of techniques in under developed economies.

Basic Readings:

1. Adleman , Theory of Economic Growth and Development, Stanford University Press, Stanford.
2. Kindle Berger, C.P., Economic Development, MaGrow Hill, New york.
3. Chakrawarti, S., Alternative Approaches to the theory of Economic Growth, Oxford University Press, New Delhi.
4. Meier, G.M. , Leading Issues in Economic Development ,Oxford University Press ,New Delhi.
5. Todaro,M.P.,Economic Development,Addison-Wesley,Delhi.
6. Ahuja,H.L.,Modern Economics,S.Chand,Delhi
7. World Development Reports – World Bank
8. Human Development Reports- U.N.D.P.

Semester – 4
Inter Disciplinary Paper : IDC405(A)
Indian Economic Policies

Preamble:

The objectives of this paper at the Post-Graduate would to sharpen and analytical ability of the students and functioning of Indian Economy with various policies with alternative approaches for further growth. This means that P.G.Students need to be aware about the planning period in India

Unit :- 1. Planning In India

Objectives and Strategy of planning, A critical evaluation of Indian planning,, NITI Ayog and it's functions .

Unit :- 2. Infrastructure

Infrastructure and Economic Development, Importance (role) of Infrastructure Development, Railways- road, Energy, Social Infrastructure – Education and Health –issues and policies.

Unit :- 3. Poverty, Unemployment and Inequality.

Poverty – meaning, causes, Government policy for poverty removal.

Unemployment - meaning, causes, Government's policy. Educated Unemployment – Magnitude, causes, Remedial measures by government.

Inequity - meaning causes.

Unit :- 4. Inflation and Parallel Economy.

Inflation - meaning, causes, Effects, Suggestion and measures taken by government to control inflation.

Parallel Economy (Black Money) - **meaning, Impact on black money**, measures taken by government to control black Money.-Need for good governance, Less government and more government - meaning, Importance.

Basic Readings:

1. Misra & Puri, "Indian Economy" Himalaya Publishing House, New Delhi.
2. Kindle Berger, "C.P. Economic Development" Mc. Grow.Hill. New York.
3. Chakrawarti, S. "Alternative Approaches to the theory of Economic Growth", Oxford University Press, New Delhi.
4. Meir, G.M. "Leading Issues in Economic Development" Oxford University Press, New Delhi.
5. Govt. Of India, "Economic surveys", Oxford University. Press, Delhi.
6. Agrawal A.N., "Indian Economy" New Age International Publishers, New Delhi.
7. Datta & Sundharam, "Indian Economy" S. Chand and Co., New Delhi.

B.A. Semester 5 CC-509 (B)
Course 509 (B)
Economics of Developing Countries

Objective: -

- To aware the students with fundamentals economic problems of development economies.
- To facilitate the students to understand problems and remedies of developing economies.

Unit 1

Meaning of under development and developing economy. Characteristics of under developed economy, changing structure of economy.

Unit-2

Concept and Primary introduction: PQLI, Human poverty Index, Human Development Index, Gender Development Index, National happiness Index

Unit 3

(A) **Population**, Theory of demographic transition, population policy.

(B) **Poverty**: Concept of poverty line, indicators of poverty, nature and causes of poverty, critical view of anti- poverty policy and programmes.

Unit 4

(A) **Unemployment**: Nature and causes of unemployment and under employment in developing countries.

(B) **Agriculture**: technological changes and institutional changes in agriculture, role of credit in agricultural development, NABARD.

READING LIST:

- 1- ADELMAN I, Theories of Economic Growth and Development, Standford University, press, Standford
- 2- Chenery H and T N Srinivasan (EDs) Handbook of Development Economics, Vol-I
- 3- Myint H, Economic Theory and Underdeveloped countries, Oxford University Press, New York
- 4- Rudra dutt, Indian Economy, S. Chand Publication, New Delhi
- 5- Dr Tripathi G.D., Research in Economics of Planning and Development, Mark Publication

B.A. Semester-I [Economics]
 ✓ Course-CC-101 (Core Compulsory)
 Micro Economics-I

Objective:

- This paper is to introduce the basic concepts of Economics to the students
- This paper enable them for further learning in Economics
- This paper makes them more aware about the concept of Economics

Unit-1

Introduction:

Definition of Economics, Nature & Scope of Economics, Methodology in economics an economics problems, Basic postulates.

Unit - 2

Demand and Supply:

Meaning and laws of Demand. Extension of demand and contraction of demand, increase and decrease of demand; Meaning and laws of Supply. Extension of supply and contraction of supply, Increase and decrease of supply.

Unit-3:

Introduction of Utility analysis:

Definition of Utility, Cardinal utility analysis assumption, Concept of marginal utility, Concept of total utility, Difference between marginal and total utility, Ordinal Utility analysis-Concepts of scale of preference, concept of Indifference schedule and indifference curve, Marginal rate of substitution.

Unit - 4

Elasticity of Demand:

Meaning of Elasticity of Demand, Meaning and Types of Price Elasticity of demand, Importance of Price Elasticity of demand, Factors determining of price elasticity.

Basic Reading:

1. Ahuja H.L.: Advance Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
2. Agrawal H.S.: Advance Economic Theory, Konark Publishers Pvt. Ltd. New Delhi.
3. Dewett K.K.: Modern Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
4. Jhingan. M.L. : Principal of Economics, Vrinda Publication, Delhi,
5. Parkin, Micha: Micro Economics, Addison Willey Publishing Co., New York.
6. અમીન આર.કે. મૂલ્યનાં સિદ્ધાંતો, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

S.Y.B.A. Semester: 3 Economics
Core Compulsory- CC: 305 A (Main Optional)
Economic System

Objective:-

- This paper is to make the students familiar with the basic philosophy and objects of different economic systems.
- The course also aims to introduce the merit and demerits of different economic systems.

- Unit 1 Economic System:**
Meaning, Characteristics, Functions, Nature, Criteria for success and limitations
- Unit 2 Capitalism - 1:**
Meaning, Capitalism as laissez faire, invisible hand, Price mechanism and free market. Characteristics and economic institutions of Capitalism. **Merits and demerits of Capitalism** (Benefits and Limitations)
- Unit 3 Capitalism - 2:**
Development of Corporate culture and economic welfare of common people, benefits of Social Security Schemes. Association of capitalism with Democracy and economic freedom Keynesian economics and states intervention
- Unit 4 Gandhian Economic Thoughts:**
Meaning of Gandhian economy. Main characteristics of Gandhian economic thoughts Importance of labour intensive production, techniques, small scale industries and rural economy. Relevance of Gandhian economic thought.

Basic Reading

1. Schumpeter, Joseph "Capitalism, socialism & Democracy, London: Allen & Unwin, 1943.
2. Kornai Janos; the Socialists System: The Political Economy of Communism, Princeton, N.J. Princeton University Press 1942.
3. Dunlop, John B. The Rise of Russia and the fall of the soviet Empire, Princeton University Press 1993.
4. Bhagwati Jagdish India in transition. Oxford: Clarendon press. 1993.
5. Tripathi G.D. , History of Economic Thoughts, Mark Publications, Jaipur
5. તુલનાત્મક આર્થિક પદ્ધતિઓ: લેખક ડો. આર. કે. ગાંધીયુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય.
6. ગુજરાતનું અર્થતંત્ર: લેખક ડો. બી. કે. ભટ્ટ ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન સુરત.
7. પરીખ, નરહરિ. 'માનવ અર્થશાસ્ત્ર

Semester: 4 ECONOMICS
Core Compulsory CC- 404(Main)
Indian Economy- 2

Object: The main objective of this paper is to introduce the basic concepts of Indian Economy. This paper is to make the students familiar with the main problems and characteristic of different sectors of Indian economy.

Unit 1 Planning

Achievements, limitations and lessons of Indian planning, meaning of Niti Ayog, its construction, objectives and functions.

Unit. 2 Agriculture

Role of agriculture in Indian economy, Causes of low productivity of agriculture in India. Land reforms, Role of credit in agricultural development, institutions providing credit to the agriculture sector, Regulated Agricultural Market. Green revolution in India; merit and demerits.

Unit -3 Industrial Sector

Importance of Industrial development in Indian economy. Trends of Industrial development. Importance and problems of Small scale and cottage industries in India, Measures of the development of small and cottage industry, Liberalized industrial policy in India.

Unit-4

Role of private sector, public sector and co-operative sector in the development of industrial and tertiary sector, special economic zone; concept of skill India, make in India and startup India.

Basic Reading:

1. Dutt, Ruddar & K.P.M. Sundaram: Indian Economy, S. Chand & Co. Ltd, New Delhi.
2. Misra & Puri (2010) Indian Economy, Himalaya pub. Hou, New Delhi.
3. Agarwal A.N. Indian Economy, Wiswas Parkas, New Delhi.
4. R.B.I. Bulletin
5. Economic Survey of India.

Semester - I
Core Compulsory: CC101
Micro Economics -I (Compulsory Paper)

PREMBLE:

The main objective of this paper is to analyze the economic behavior of individuals, firms and markets. It is mainly concerned with the learning the students in very analytical and comprehensive manner with the various aspects of consumer behavior, trends of costs, and the traditional and modern theory of markets and equilibrium of firm.

- Unit-1 Basic Economic Problem -Choice and Scarcity, Basic Assumptions of Economics, Nature and Scope of Economics, Deductive and Inductive Methods of Analysis, General and Partial Equilibrium, Static and Dynamic Equilibrium.
- Unit-2 Approaches of Theory of Demand—Marshallian Utility, Hicksian Indifference Curve, Samuelson's revealed preference Theory, Revision of Demand, Theory by Hicks, Price Effect Analysis, Different approaches of Consumer's Surplus.
- Unit-3 **Production Function**, Law of Variable Proportions and Returns to Scale, Isoquants, Least cost combination of inputs, various concepts of costs -Social cost, Opportunity cost, Economist's and Accountant's concepts of costs, Short term and Long term cost curves, **Economies of Scale—Internal and External Economies & Diseconomies**, Extension Path.
- Unit-4 Analysis of Equilibrium of firm and industry under Perfect competition, Imperfect Competition, Monopolistic competition, Monopoly and Oligopoly. Concepts of Duopoly, Models of duopoly - Cournot, Bertrand and Edgeworth. Price Discrimination - types, merits & demerits. **Basis of the classification of Market Structure** - Elasticity, cross elasticity, Numbers of firms.

Basic Reading:

1. Senior, A.W. and Hughes, D.C., A Text Book of Economic Theory, ELBS & Longman, London.
2. Ray, N. C., An Introduction to Microeconomics, Monillon Co. of India Ltd, Delhi.
3. Prasad, K. M., Lectures in Micro Economic Theory, Himalaya Publishing Co., Mumbai.
4. Samuelson, P. A. and Nordhaus, W.D., Economics, Tata McGraw Hill, New Delhi.
5. Atiyah, H. L., Advanced Economic Theory, S. Chand and Co., Delhi.
6. Henderson, J and Quandt R.E., Micro Economic Theory - A Mathematical Approach, McGraw Hill, New Delhi.

1
6

Semester -1
Core Compulsory : CC103
Quantitative Methods (Compulsory Paper)

Preamble:

The Main objective of this paper is to train students to use the techniques of mathematical and statistical analysis, which are commonly applied to understand and analyze economic problem. The emphasis of this paper is understanding economic concepts with the help of mathematical methods rather than learning mathematical it self.

Unit-1: Function Limit and differentiation:

Concepts and types of function. limit, Continuity and derivative. Rules of differentiation, Simple problems of market equilibrium.

Unit-2 Applications of differentiation in Economics:

Interpretation of revenue , cost, demand and supply functions. Elasticity and their types, Problems of maxima and minima in single and multivariable functions, Application to consumer's surplus and producers surplus.

Unit-3 Determinant and Matrix:

Determinants and their basic properties, Solution of simultaneous equations through Cramer's rule, Concepts of Matrix, their types. Inverse of Matrix, application of Matrix.

Unit-4 Linear Programming

Basic concept, Formulation of a linear programming problem, its structure and variables, feasible basic and optimal solution of linear programming through graphical method.

Basic Reading:

1. Das M.N., Statistical Methods and Concepts..New Age International, Delhi.
2. Gupta, S.P., statistical methods... Chand and Co., Delhi.
3. Kalimantan, K.P., Applied Econometrics, Oxford & IBH, Delhi.
4. Mehta, B.C. and Mehta, A.C., Fundamental Econometrics, Himalaya Publishing house, Bombay.
5. Simpson, G and Kafka, fritz., Basic Statistics, Delhi.
6. Srivastava, U.K., Quantitative Techniques for Managerial Decision, New Age International, Delhi.
7. Mehta and Madnani, Mathematics fro Economics, Sultan Chand & sons, New-Delhi.
8. R.S.Bhardwaj, Business Statistics, , Excel Books, New-Delhi.

15

—

Semester- 3
Core Compulsory : CC301
PUBLIC FINANCE- I

PREMBLE:

Role and functions of the Government in an economy have been changing with passage of time. It is necessary for post-graduate students to know principals of public finance and package of policy executed by the State Government and Central Government. Budgetary policy is an important part to understand the basic problems of use of resources, distribution of income, etc. This paper aims to well-equipped P.G. students of Economics about tax system, public expenditure, public debt, and budgetary procedure as stabilization instrument. This paper also explain through understanding of fiscal institutions.

Unit-1

Role of Government in organized society, Private goods, public goods & merit goods, Market failure, Informational Asymmetry – theory of second best, **Private and public mechanism for allocating resources**, Problems of preference revelation & aggregation of preferences, Voting systems- Arrow impossibility theorem.

Unit-2

Provision of public goods, voluntary exchange models, Impossibility of Decentralized provision of public goods (Contribution of Samuelson & Musgrave), Demand revealing schemes for public goods (Contribution of Ledyard), Keynesian case for stabilization policy

Unit-3

Wagner's law of increasing state activities, Wiseman – peacock hypothesis, Pure theory of public Expenditure, Structure & growth of public Expenditure, Taxation – Theory of incident- alternative concepts of incidents, Benefits & Ability to pay approaches, Theory of optimal taxation, Excess burden of taxation, Trade off between equity & efficiency

Unit-4 Classical view of public debt, Burden of public debt, **Sources of public debt**, Crowding out of private investments, Public borrowing, Principles of debt management & repayment

Basic Reading:

- 1) Musgrave R.A. & P B Musgrave, Public Finance Theory & practice, McGrawHill.
- 2) J.M Buchanan, The Public Finance .
- 3) C.S. Shoup, Public Finance, Aldine ,Chicago.
- 4) R Jha , Morden Public Economics ,Rutledge .
- 5) A.B. Atkinson & J E. Stiglitz, Lectures on Public Finance.
- 6) R.A. Musgrave & P B Musgrave, The Theory of Public Economics ,Mc GrawHill.
- 7) D.K. , final Federalism in India.
- 8) Hugh Dalton, Principals of Public Finance .

101 - ELECTIVE GENERIC (EG)

Computer Skills - 1

Unit No.	Content	Marks	Credit
1	Basic Anatomy of Computer - o What is Computer? - o Characteristics of a Computer. - o Classification of Computer. a. Analog, Digital, Hybrid, Micro, Mini, Main, Super b. PC-Desktop, Laptop and palmtop - o Applications of a Computer. - o Block diagram of computer. - o Parts of a standalone computer: CPU, RAM, ROM, Keyboard, Monitor, Mouse, HDD, CD-ROM, Pen Drive - o Printers. - o What is Hardware and Software?	25%	0.50
2	Operating system : Windows-XP - o What is an operating system? - o Meaning and its functions only. - o Popular operating systems for PCS. - o Introduction to Windows - XP. - o Desk Top and its parts. - o Taskbar, Wallpaper & Icons. - o Options of Start Menu. - o Some program & tools available as a part of windows - o Calculator, Media player, Paint, Disk defragmenter	25%	0.50
3	- o Windows Explorer & its parts - o Creating a folder, Deleting a file & folder - o Rename, Coping and Moving a file and folder - o Recycle Bin - o Control panel - Mouse setting, Date / time, Currency, Keyboard setting	25%	0.50
4	Basic Power point - o What is power point? - o Creating, formatting and animating presentation - o Power point views and running a slide show - o Printing a presentation	25%	0.50

Recommended Reading:

- Fundamentals of Computer & Its Application Part - I to 4, Dr.A.M.Patel, Pankaj Pandya, Kiran Desai & others
- IT Tools & Applications, Tatai R.K.,TMH.

Computer Application - II

Unit No	Contents	Marks	Credit
1	Important terms related to Computer. Algorithm, Artificial Intelligence, ASCII, ATM, Automated office, Backup, BIOS, Bit/Byte, Boot, Bug, Client/server, Encryption, Flowchart, GIGO, POST, Password, Program, Modem, Web, Virus, Configuration of a PC – computer.	25%	0.50
2	Introduction To Word ○ What is Word processing? ○ Advantages of Word processing. ○ Starting Word-2003 and its parts. ○ Basic operations on a document. ○ Typing, Saving, Printing, Print preview, Opening, Closing a document and Saving a document with new name.	25%	0.50
3	○ Editing a document. ○ Cursor Movement, Selected text, Deleting text, Replacing text, Undoing and Redoing changes, Moving to a specific page ○ Move and Copy text ○ Formatting text and paragraph ○ Alignment, Font dialog box, Bullets and Numbering, Controlling paragraph, Indents, line spacing, Border and shade, Inserting date / time	25%	0.50
4	○ Finding and Replacing a text ○ Table ○ Spell Check ○ Auto Text & Auto Correct	25%	0.50

Recommended Reading:

- Fundamentals of Computer & Its Application Part – 1 to 4, Dr.A.M.Patel, Pankaj Pandya, Kiran Desai & others
- IT Tools & Applications, Taxali R.K. TMH

B.A. SEM-3

E.G. (Elective generic)

Disaster Management

નં.	વિગત	પાન નં.
	યુનિટ-૧	
૧	ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનો અર્થ અને ઉદ્દેશો	
૨	ડિઝાસ્ટર સંચાલન માટેનું વ્યવસ્થાતંત્ર હોનારતના પ્રકારો	
૩	ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટમાં ધ્યાનમાં લેવાની બાબતો-ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનું મહત્વ	
	યુનિટ-૨	
૧	આકસ્મિક દુર્ઘટનાના પ્રકારો	
૨	ધરતીકંપ સમયે અને પછી સાવચેતીના પગલાં	
૩	ઔદ્યોગિક અકસ્માતોનું સ્વરૂપ અને અકસ્માત સમયે સાવચેતીના પગલાં	
	યુનિટ-૩	
૧	પૂર નિયંત્રણ માટેના માળખાગત પગલાં	
૨	ગુજરાતમાં પૂર નિયંત્રણ વ્યવસ્થા	
૩	પૂરની સ્થિતિ-પૂર પહેલાં, પૂર દરમિયાન અને પૂર ઓસર્યા પછી લેવાના સાવચેતીના પગલાં	
૪	વાવાઝોડાની અસરો અને તે માટે સાવચેતીના પગલાં	
	યુનિટ-૪	
૧	દુષ્કાળના કારણો અને ઉપાયો	
૨	આગ ફાટી નીકળે ત્યારે સાવચેતીના પગલાં	

B.A.SEM – 4

E.G. (Elective Generic)

Indian Ideas of National making of Gandhi, Sardar & Swami vivekanand

ગાંધી, સરદાર અને સ્વામી વિવેકાનંદના રાષ્ટ્ર નિર્માણના વિચારો

એકમ – ૧ ગાંધીજી ના વિચારો

- (અ) સમાજ સુધારક તરીકે
- (બ) આર્થિક વિચારો અંગે
- (ક) દલિતો ઉદ્ધાર પ્રવૃત્તિઓ
- (ડ) ગાંધીજી અને પત્રકારત્વ

એકમ – ૨ સરદાર ના વિચારો

- (અ) અહિંસા
- (બ) કેળવણી
- (ક) ભારતના ભાવિ
- (ડ) ગ્રામીણ પુનરુત્થાન

એકમ – ૩ ભારત અને તેની સમસ્યાઓ વિશે વિવેકાનંદના વિચારો

- (અ) કેળવણી
- (બ) આમ જનતાની ઉન્નતિ
- (ક) વર્ણ વ્યવસ્થાની સમસ્યા
- (ડ) સ્ત્રીઓની ઉન્નતિ
- (ઈ) સંસ્કાર જીવનમાં શક્તિ સંચાર

એકમ – ૪

- (અ) ગાંધીજી રાષ્ટ્રપિતા તરીકે
- (બ) સરદાર પટેલ અને દેશી રાજયોનું વિલીન કરણ
- (ક) સ્વામી વિવેકાનંદ – યુવા નેતા તરીકે

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- (૧) રાજમોહન ગાંધી : સરદાર પટેલ : એક સમર્પિત જીવન, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (૨) સિદ્ધાર્થ નરહરિ ભટ્ટ (સંપાદક) સરદારની વિચારસૃષ્ટિ પ્રકાશક-કમિશનર, યુવક અને સાંસ્કૃતિ પ્રવૃત્તિઓ અને સભ્ય સચિવશ્રી, સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ૧૨૫મી જન્મ જયંતી ઉજવણી સમિતિ, ગુજરાત રાજ્ય, ગુજરાત
- (૩) યશંવત દોશી, સફળ નેતૃત્વની કથા : સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલનું જીવનચરિત્ર, ભાગ-૧ અને ૨, નવજીવન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ ૩૮૦૦૦૧
- (૪) આપના હાથમાં ભારતનું ભાવિ - શ્રી રામ કૃષ્ણ મિશન - રાજકોટ
- (૫) Swami Vivekananda : Complete works of Swami Vivekananda (vol 1-9) Advaita Ashrama Kolkata
- (૬) Swami Vivekananda : Letters of Swami Vivekananda - Advaita Ashrama Kolkata
- (૭) 116080 મહાત્મા ગાંધીજીનો સંદર્શો / સંકલન યુ.એસ. મોહનરાય
- (૮) હરિજન ઉદ્ધાર અને દારૂબંધી / ગાંધી પરિચય પુસ્તિકા સં.વનમાળા દેસાઈ
- (૯) ગાંધી બાપુ / રામનારયણ પાઠક
- (૧૦) ખરી કેળવણી / ગાંધીજી
- (૧૧) Economic and industrial life and relations : vol :- 1-3 / M.K. Gandhi
- (૧૨) Woman's rule in socity / M.K. Gandhi
- (૧૩) Caste Must Go and the sin of ontauchbilty / M.K. Gandhi

B.A. SEM - 5
E.G (Elective Generic)
Human Rights

UNIT - 1

- Concept OF Human Rights
- Historical Development of Human Rights
- Importance and nature of Human Rights

UNIT – 2

- International Convention on Civil and Political Rights
- Relevant provisions of the Constitution

UNIT – 3

- The United Nations and Human Rights
- Human Rights committee

UNIT – 4

- Human Rights of Women
- Human Rights of Children
- Human Rights of Minorities
- Human Rights of Dalits
- Human Rights of Prisoners
- Human Rights Disabled

Reference Books:

- ❖ Human Rights – C. Jamnadas & Co.
- ❖ Human Rights in India – G.S.Bajwa (Anmol Publication)

 B.A. SEM - 6
E.G (Elective Generic)
PERSONALITY DEVELOPMENT

UNIT:-I **Personality an Introduction**

- Meaning and Definition
- Factor effecting personality development

UNIT:-II **Approaches to Personality**

- Trait approach
- Social learning approach
- Psychoanalytic approach
- Phenomenological approach

UNIT:-III **Techniques of Personality Development - I**

- Confidence building
- Stress Management
- Goal Setting

UNIT:-IV **Techniques of Personality Development – II**

- Time Management
- Leadership Skill
- Public Speaking

✓
38
REFERENCES

1. Joshi B.H and sheth D.R (2006-07) "Advanced General Psychology" 2nd edition C. Jamnadas Co., Ahmedabad
2. Larsen R.J. and Buss D.M. (2005) "Personality Psychology" 2nd edition, Mc Grow Hill International, New york.
3. Mishra R.K. "Personality development" Rupa & Co.
4. Parikh B.A.(1994) "Advanced General Psychology" 2nd edition University Granth nirman Board, Ahmedabad
5. Pervin L.A. and John O.P. (1999) "Handbook of Personality" 2nd Edition, The Guilford press, New york.
6. Sheth B.M and Gandhi B.B. (1976-77) "Manovaignanik Nibabdho" 3rd edition, C. Jamanadas Co., Ahmedabad.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME Introduction to the Forms of Literature (Prose)

SEMESTER 1

PROGRAM CODE

AR23ENG

MI101

ENGLISH

COURSE CODE Minor 101

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Period/Week)

External Marks: 70

Internal Marks:30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms (with emphasis on prose forms)
2. Prepare students with foundational concepts, perspectives, principles, and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking and assist in evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background and importance of literary forms
2. Develop a clear understanding of Essay and Short Story with reference to prescribed texts
3. Develop fundamental skills required for close reading and critical analysis
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political contexts of the time

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME **Introduction to the Forms of Literature (Verse)**

SEMESTER 2

PROGRAM CODE

AR23ENG

MI201

ENGLISH

COURSE CODE Minor 201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)

External Marks: 70

Internal Marks:30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms (with emphasis on poetry)
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking to assist evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME **British Prose and Drama (15th to 17th Century)**

SEMESTER 2

PROGRAM CODE

AR23ENG

MJ202B

ENGLISH

COURSE CODE Major 202B

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)

External Marks: 70

Internal Marks: 30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms with emphasis on drama
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking to assist evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: BRITISH POETRY: 17TH AND 18TH CENTURIES

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: AR23MJDSCENG301A

ENGLISH

COURSE CODE Major 301A

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credit – 04 (04 Period/Week)

Program Outcome

1. Provide intermediate level knowledge about literature and literary forms with emphasis on 17-18th century English literature
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching British literature
3. Enable students to gain critical thinking
4. Encourage students towards evaluation and appreciation British literature and its socio-cultural backgrounds
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students
6. Help students towards becoming world citizens

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the socio-political, historical background of 17th-18th century British Literature
2. Identify the major characteristics Mock-Heroic poetry
3. Demonstrate in-depth knowledge and understanding of the social, intellectual and cultural thoughts of the 17th and 18th century
4. Critically examine key themes in representative texts of the period, including Sin, Transgression, Love, Pride, revenge, sexuality, human follies, among others
5. Show their appreciation of texts in terms of plot-construction, socio-cultural contexts, and genre of poetry
6. Analyse literary devices forms and techniques in order to appreciate and interpret the texts

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: MULTIDISCIPLINARY/ INTERDISCIPLINARY COURSE

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: AR23MDCENG303

ENGLISH

COURSE CODE MD 303

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

(TEXT: A SPECTRUM OF ENGLISH WRITING BY MACMILLAN)

Total Credits- 04 (04 Periods/ Week)

Program Outcome:

1. To make aware about the richness of English Literature
2. To make aware about different uses of English Literature
3. To display the philanthropic attitude of English Language through literature.

Course Outcome:

1. Critically engage with Short Stories texts written in English in terms of different disciplines like History, Science, Politics, Morality, Ecology, Wild-life, Philosophy, Entertainment etc.
2. Critically analyse the age-old thoughts of the society with reference to various disciplines.
3. Critically appreciate the creative use of the English language in Indian English Literature

Sr.No			Credits 04	Hrs 04
1	Unit -1	WORLD GOVERNMENT OR ANNIHILATION		
2	Unit -2	INDIAN FILMS		
3	Unit -3	J. C. BOSE		
4	Unit -4	THE PENGUIN: CLOWN OF THE ANTARCTIC		

Reference:

1. A Spectrum of English Writing - Macmillan

Further Reading:

1. Kumar, Gajendra. Indian English Literature : A New Perspective. Sarup and Sons, 2001.
2. Rocca, Kelly A. "Student participation in the college classroom: An extended multidisciplinary literature review." *Communication education* 59.2 (2010): 185-213.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: ABILITY ENHANCEMENT COURSE

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: AR23AECENG304

ENGLISH

COURSE CODE AEC 304

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credit – 02 (02 Period/Week)

Programme Outcome & Course Outcome:

1. This course will enhance students' ability to learn and appreciate language through ShortStories/Essays
2. It will enhance students' communication skills
3. Impart employability skills to students
4. Prepare students for competitive examinations
5. It will inculcate and enhance reading habits in Under Graduate Students
6. It will enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics
7. It will enable students to read and comprehend short passages
8. It will enhance the ability of students to write short answers
9. It will inculcate ability to draft emails
10. It will inculcate human values and ethics in order to enable students to become good citizens of the country

Sr. No.	Unit		Credit	Hr
	Unit 1	Lesson 1 to 4 from text 'Panorama' Frank Bros. & Co.		
	Unit 2	Grammar- Tenses Concord		
	Unit 3	Comprehension of Unseen Passage		

Further Reading: **High School English Gram & Comp by Wren and Martin**
Practical Grammar and Composition Book by Thomas Wood

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME: INDIAN KNOWLEDGE SYSTEMS

SEMESTER 3

PROGRAM CODE: AR23IKSENG305

ENGLISH

COURSE CODE IKS 305

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

(TEXT: Tirukkural by Tamil poet-saint Tiruvalluvar)

Total Credits- 02 (02 Periods/ Week)

Program Outcome:

1. To make aware about the richness Indian English Literature
2. To make aware about different forms of Indian English Literature
3. To bring out Indianness from English Literature written by Indian Writers

Course Outcome:

1. Critically engage with Indian literary texts translated in English in terms of common morals.
2. Critically analyse the age old psyche of the society with reference to religion and rituals and appreciate the human values.
3. Critically appreciate the creative use of the English language in Indian English Literature

Sr.No			Credits	Hrs
1	Unit-1	Introduction of <i>Tirukkural</i> by Tamil poet-saint Tiruvalluvar		
2	Unit-2	1. Grahastha Dharma or Family Life (Couplets 41 to 50) 2. Serving the Guest or Hospitality (Couplets 81 to 90) 3. Having Gratitude (Couplets 101 to 110)		
3	Unit-3	1. Charity (Couplets 221 to 230) 2. Penance (Couplets 261 to 270) 3. Truth (Couplets 291 to 300)		

Reference:

1. *Thirukkural* of Thiruvalluvar, Transliteration and Translation by Narayanalakshmi

Further Reading:

1. Kumar, Gajendra. Indian English Literature : A New Perspective. Sarup and Sons, 2001.
2. Kumar, Gajendra and Uday Shankar Ojha. Indian English Literature: A Post-Colonial Response. Sarup and Sons, 2005.

C C 508

INDIAN WRITING IN ENGLISH TRANSLATION

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- appreciate the diversity of modern Indian literatures and the similarities between them
- understand and creatively engage with the notion of nation and nationalism
- appreciate the impact of literary movements on various Indian literatures
- critically engage with significant social issues like caste and gender
- understand the historical trajectories of Indian literatures

Course Content

Unit 1

Amrita Pritam -Pinjjar

Unit-2

Rabindra Nath Tagore -The Home and The world

(5) A

B.A. SEMESTER-I: CORE COMPULSORY- CC - 101

પ્રશ્નપત્ર : પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયતકૃતિ: 'સુદામા ચરિત્ર' : પ્રેમાનંદ

સંપાદકો : લાલશંકર ઠાકર

પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

પ્રકાશક: પાર્થ પ્રકાશન, અમદાવાદ

Book Available

એકમ : ૧ સામાન્ય પરિચય

(૧) મધ્યકાળના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારો (પદ, રાસ-રાસો, ફાગુ, પ્રબંધ, આખ્યાન, પદ્યવાર્તા) નો પ્રાથમિક પરિચય.

(૨) છંદ અને લય વિશેની સમજ:

૧. શિખરિણી, ૨. મંદાકાન્તા, ૩. પૃથ્વી, ૪. શાર્દૂલવિકીડિત, ૫. વસંતતિલકા,
૬. ચોપાઈ, ૭. દોહરો, ૮. હરિગીત, ૯. ઝૂલણા.

એકમ : ૨ (૧) પાઠ્યકૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ

(૨) કવિ પ્રેમાનંદનું જીવન-કવન

(૩) સાહિત્યસ્વરૂપનો ઉદભવ અને વિકાસ.

એકમ : ૩ (૧) સાહિત્યસ્વરૂપને આધારે કૃતિની સમીક્ષા.

(૨) કૃતિને આધારે સર્જકની સર્જનાત્મક વિશેષતા - મર્યાદાઓ.

(૩) યુગસંદર્ભમાં કૃતિનું મૂલ્યાંકન.

એકમ : ૪ કૃતિનો સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ :

વિષયવસ્તુ, રચનારીતી, પાત્રચિત્રણ, ભાવાભિવ્યક્તિ, ભાષાશૈલી ઇત્યાદિ સંદર્ભોમાં
કૃતિસંબંધિત અભ્યાસ.

6 26

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
- (૨) ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા (મધ્યકાલીન) : ધીરુભાઈ ઠાકર.
- (૩) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ભાગ ૧-૨, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
- મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય : પ્રવાહ અને સ્વરૂપ - હસુ યાજ્ઞિક : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- (૫) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- (૬) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- (૭) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. રમેશ એમ. ત્રિવેદી : આદર્શ પ્રકાશન
- (૮) આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદ - કે.કા.શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
- (૯) કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ : પાર્શ્વ પ્રકાશન ✓

7

2

B.A. SEMESTER-I: CORE COMPULSORY- CC – 102

પ્રશ્નપત્ર : ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - અર્વાચીન

નિયતકૃતિ: 'ઈ'ચ્છાવર' : રઘુવીર ચૌધરી

પ્રકાશક: રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ : ૧ સામાન્ય પરિચય :

૧. અર્વાચીન ગુજરાતીના પ્રમુખ ગદ્ય પ્રકારો (નવલકથા, લઘુકથા, એકાંકી, ટૂંકીવાર્તા, લલિત નિબંધ) નો સ્વરૂપલક્ષી પરિચય.

૨. અલંકાર પરિચય :

(૧) ઉપમા(૨) ઉત્પ્રેક્ષા (૩) રૂપક (૪) દ્રષ્ટાંત(૫) વ્યાજસ્તુતિ(૬) અનન્વય

(૭) સજીવારોપણ(૮) વ્યતિરેક(૯) શ્લેષ (૧૦)અતિશયોક્તિ(૧૧) વર્ણાનુપ્રાસ

એકમ : ૨ (૧) પાઠ્યકૃતિના સાહિત્યસ્વરૂપ (નવલકથા) નો વિસ્તૃત પરિચય.

(૨) સર્જક રઘુવીર ચૌધરીના જીવન અને સાહિત્યિક પ્રદાનનો પરિચય.

(૩) સર્જકનાં ઘડતર પરિબળો.

એકમ: ૩ (૧) સ્વરૂપ આધારિત કૃતિ સમીક્ષા.

(૨) કૃતિને આધારે સર્જકની સર્જન શક્તિનું મૂલ્યાંકન.

(૩) યુગ સંદર્ભમાં કૃતિનું મૂલ્યાંકન.

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો.

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) નવલકથા – પ્રવિણ દરજી : ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ

(૨) નવલકથા : શિલ્પ અને સ્વરૂપ – નરેશ વેદ : પાર્શ્વ પ્રકાશન.

(૩) સ્વરૂપ સાનિધાન : સં.સુમન શાહ – પાર્શ્વ પ્રકાશન.

(૪) નવલકથા : ડૉ. શિરીષ પંચાલ – અરુણોદય પ્રકાશન

(૫) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : આધુનિક અને અનુઆધુનિક યુગ :

8

18

પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ : પાર્થ પ્રકાશન.

(ક) અમૃતાથી ધરાધામ ભાગ ૧

- ૧૧ સં. દ્રષ્ટી- સુનીતા : રંગદ્વાર પ્રકાશન.

23

૩૩

CC/CE-303

4

B.A. : SEMESTER-III : CORE COMPULSORY : CC -303

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયત સ્વરૂપ : પદ્યવાર્તા

નિયતકૃતિ:

✓ 'નંદબત્રીસી' : શામળ

સંપાદક : હસુ યાજ્ઞિક

પ્રકાશક: પાર્થ પ્રકાશન,અમદાવાદ

એકમ : ૧ (અ) સ્વરૂપગત ચર્ચા :

૧. પદ્યવાર્તાનું સાહિત્યસ્વરૂપ
૨. પદ્યવાર્તાનાં આંતર - બાહ્ય લક્ષણો
૩. પદ્યવાર્તાના રચનાગત વિશેષો

(બ) વિકાસગત ચર્ચા :

૧. પદ્યવાર્તાનો ઉદભવ અને વિકાસ
૨. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં પદ્યવાર્તાના મુખ્ય સર્જકો અને તેમનું પ્રદાન

એકમ : ૨ સર્જકગત ચર્ચા :

૧. શામળનું જીવન અને તત્કાલીન સામાજિક પરિવેશ
૨. શામળનું સાહિત્યિક અર્પણ
૩. શામળના સર્જનવિશેષો

એકમ : ૩ કૃતિના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો.

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધ.

CC/CE-303

24

48
12

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧). ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
- (૨). ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ : ૧-૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.
- (૩). ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - મધ્યકાલીન - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
- (૪). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય : પ્રવાહ અને સ્વરૂપ - હસુ યાજ્ઞિક
- (૫). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૬). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. રમેશ.એમ.ત્રિવેદી
- (૭). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો જ્ઞાનકોશ - પ્રતિભા શાહ
- (૮). પદ્યવાર્તા - હસુ યાજ્ઞિક
- (૯). મધ્યકાલીન 'નંદબત્રીસી' પરંપરા અને શામળ - કોશી ચાવડા

27

22

CC-305

B.A. : SEMESTER-III : CORE COMPULSORY : CC -305

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાલીન - ૧

- એકમ : ૧ ૧. મધ્યકાલીન સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
 ૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની રાજકીય, સાંમાજિક, સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ
 ૩. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ

- એકમ : ૨ ૧. પ્રાગ-નરસિંહયુગનું સાહિત્ય : જૈન સાહિત્ય
 ૨. પ્રાગનરસિંહયુગનું સાહિત્ય : જૈનેતર સાહિત્ય
 ૩. નરસિંહ મહેતાનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ
 ૪. મીરાંબાઈનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ

એકમ : ૩ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સર્જકોનું પ્રદાન :

૧. હેમચંદ્રાચાર્ય
 ૨. ભાલણ
 ૩. પદ્મનાભ
 ૪. વલ્લભ મેવાડો
 ૫. ધીરો ભગત
 ૬. ભોજો ભગત
 ૭. પ્રીતમ

એકમ : ૪ કૃતિ સમીક્ષા :

૧. ભરતેશ્વર - બાહુબલિરાસ
 ૨. સિરિથૂલિભદ્રજાગુ
 ૩. પૃથ્વીચંદ્રચરિત
 ૪. રણમલ્લછંદ
 ૫. ત્રિભુવનદીપકપ્રબંધ
 ૭. હંસાઉલી

28

31

CC-305

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

- ભંગ : ૧-૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.

૩. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા

- મધ્યકાલીન - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર

૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય ; પ્રવાહ અને સ્વરૂપ

- હસુ યાજ્ઞિક

૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૬. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

- હસુ યાજ્ઞિક

૭. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

- ડૉ. રમેશ.એમ.ત્રિવેદી

૮. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો જ્ઞાનકોશ

- પ્રતિભા શાહ

૧

30

57

B.A. SEMESTER-IV: CORE COMPULSORY- CC -403

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ -(એકાંકી)

Book
* available

નિયતકૃતિ:

આદર્શ એકાંકી : સં.સતીશ વ્યાસ
પ્રકાશક: અરુણોદય પ્રકાશન,અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત એકાંકીઓ અભ્યાસક્રમમાં નિયત કરવામાં આવે છે.

૧. ઉમાશંકર જોશી

(૧) કંડલાં

(૨) દુર્ગા

૨. જયંતિ દલાલ

(૧) માંની દીકરી

૩. યુનીલાલ મડિયા

(૧) મહાજનને ખોરડે

૪. લાલશંકર ઠાકર

(૧) બાથટબમાં માછલી

(૨) કાહે કોયલ શોર મચાવે રે

૫. મધુરાય

(૧) અશ્વત્થામા

૬. ચીનુ મોદી

(૧) હુકમ, માલિક

એકમ : ૧ (૧) એકાંકીનું સ્વરૂપ - લાક્ષણિકતાઓ.

(૨) ગુજરાતી એકાંકીનો ઉદભવ અને સ્થિત્યતરો.

(૩) એકાંકીનું નાટક, નવલકથા અને ટૂંકીવાર્તા સાથેનું સામ્ય-વૈષમ્ય.

એકમ : ૨ ગુજરાતી એકાંકીક્ષેત્રે નીચેના સર્જકોનું પ્રદાન (સંક્ષિપ્ત નોંધ).

(૧) ઉમાશંકર જોશી.

(૨) જયંતિદલાલ

(૩) લાલશંકર ઠાકર

(૪) મધુરાય

(૫) ચિનુ મોદી

એકમ : ૩ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ.

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંક નોંધો.

31

05

56
35

એકમ : ૧ (૧) કાન્તને સાહિત્યકાર તરીકે ઘડનારા પરિબલો

(૨) સર્જક કાન્તનું જીવન - કવન

(૩) કાન્ત : ખંડકાવ્યોના કવિ તરીકે

(૪) નાટ્યકાર કાન્ત

એકમ : ૨ કૃતિ આધારિત સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ

એકમ : ૩ કાવ્યની રસલક્ષી સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધ.

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) ખંડકાવ્ય : પ્રો. જયદેવ શુક્લ - અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ - ૩ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ

(૩) પૂર્વાલાપ : આસ્વાદમાલા (કાવ્યાસ્વાદ) - સં.ડૉ.પુંડરિક પવાર : ડિવાઈન પ્રકાશન

(૪) ખંડ કાવ્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ : ચિનુ મોદી : અનડા પ્રકાશન

૩૭

૬૬

6

B.A. SEMESTER-IV: CORE COMPULSORY- CC -405

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાલીન - ૨

એકમ : ૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સર્જકો : જીવન - કવન :

૧. પ્રેમાનંદ

૨. અખો

૩. શામળ

૪. દયારામ

એકમ : ૨ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનાં લક્ષણો :

૧. રાસ-રાસો

૨. ફાગુ

૩. પદ

૪. આખ્યાન

૫. પદ્યવાર્તા

એકમ : ૩ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપનો વિકાસ :

૧. રાસ-રાસો

૨. ફાગુ

૩. પદ

૪. આખ્યાન

૫. પદ્યવાર્તા

એકમ : ૪ પરિચયાત્મક નોંધ :

૧. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સ્ત્રીકવિઓનું પ્રદાન

૨. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓનું પ્રદાન

૩. મધ્યકાલીન સાહિત્યની ગદ્યકૃતિઓ

૪. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં ભક્તિ અને જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા

૫. પ્રેમાનંદના પુરોગામી આખ્યાનકારો

CC-405

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ : ૧, ૨, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
૩. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા (મધ્યકાલીન) - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. બાર સાહિત્યસ્વરૂપો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૬. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ - ભાગ : ૧, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૭. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ભાગ : ૧ - વિજયરાય વેધ
૮. આપણા કવિઓ : ખંડ : ૧ - કે. કા. શાસ્ત્રી
૯. ગુજરાતી સાહિત્યના માર્ગસૂચક સ્તંભો - દી. બ. કૃષ્ણલાલ મો. ઝવેરી
૧૦. મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા - ડૉ. બળવંત જાની
૧૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક
૧૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી કૃતિઓનું પુનઃ મૂલ્યાંકન - ચિનુ મોદી
૧૩. નભોવિહાર - રાં. વિ. પાઠક
૧૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય - પ્રવાહ અને સ્વરૂપ : હસુ યાજ્ઞિક

2022-23
વી

40

67

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC - 506

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : અર્વાચીન - ૧

એકમ : ૧ યુગ- અભ્યાસ :

૧. મધ્યકાલીન સાહિત્ય અને અર્વાચીન સાહિત્યનાં ભેદક લક્ષણો

૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબલો

એકમ : ૨ યુગ- પરિબલો :

૧. સુધારકયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

૨. પંડિતયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

૩. ગાંધીયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

એકમ : ૩ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા :

૧. સુધારકયુગના સર્જકો : દલપતરામ, નર્મદ, નવલરામ

૨. પંડિતયુગના સર્જકો : કલાપી, ન્હાનાલાલ, બ.ક.ઠાકોર

૩. ગાંધીયુગના સર્જકો : સુન્દરમ, ઉમાશંકર જોશી, પન્નાલાલ પટેલ

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ :

૧. કરણધેલો	: નંદશંકર મહેતા
૨. સરસ્વતીચંદ્ર	: ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
૩. રાઈનો પર્વત	: રમણભાઈ નીલકંઠ
૪. પૂર્વાલાપ	: કાન્ત
૫. તણાખા મંડળ -૧	: ધૂમકેતુ
૬. યુગવંદના	: ઝવેરચંદ મેઘાણી
૭. અમાસના તારા	: કિશનસિંહ ચાવડા
૮. સત્યના પ્રયોગો	: ગાંધીજી
૯. જનમટીપ	: ઈશ્વર પેટલીકર
૧૦. હિમાલયનો પ્રવાસ	: કાકાસાહેબ કાલેલકર

૨૪૫૫
૨૪૫૭

41

54

66

45

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) લોહીનાં લયમાં સર્જાયેલું સાહિત્ય, ડૉ. દીનુ ચુડાસમા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન
- (૨) વિતક ઝંખે વહાલ, મણિલાલ.હ. પટેલ
- (૩) જીંદગી જીવ્યાનો હરખ : મણિલાલ.હ. પટેલ
- (૪) સમર્થ સર્જક જોસેફ મેકવાન : સં. હરીશ મંગલમ
- (૫) જોસેફ મેકવાનનો વાર્તાલોક : ગુણવંત વ્યાસ, ડિવાઈન પબ્લિકેશન

49

84

2022-23
છા

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC -509

OPTION - I I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય (પદ્ય)

નિયતકૃતિ:

‘શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો’

સંપાદક: ચિનુ મોદી

સતીશવ્યાસ,

પ્રકાશક: પાર્થ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત ખંડકાવ્યો અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવે છે.

(૧) વસંતવિજય - કાન્ત

(૨) ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત

(૩) ગ્રામમાતા - કલાપી

(૪) સુવર્ણદારિકાનું સાગર નીમજજન - સુંદરજી બેટાઈ

(૫) એભલવાળો - દા.ખુ. બોટાદકર

(૬) છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ

(૭) શિખંડી - વિનોદ જોશી

(૮) બાહુક - ચિનુ મોદી

(૯) જટાયુ - સિતાંશુ યશશંકર

એકમ : ૧ (૧) ખંડકાવ્યનું સ્વરૂપ - લાક્ષણિકતાઓ.

(૨) ગુજરાતી ખંડકાવ્યોનો ઉદભવ અને વિકાસ

(૩) ગુજરાતી ખંડકાવ્યક્ષેત્રે વિવિધ સર્જકોનું પ્રદાન

એકમ : ૨ કૃતિના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો (સમગ્રકૃતિને કેન્દ્રમાં રાખીને)

એકમ : ૩ ખંડકાવ્યની રસલક્ષી અને સ્વરૂપગત સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો.

સંદર્ભ પુસ્તકો :

- (૧) કરુણપ્રશસ્તિ : કાવ્યસ્વરૂપ - ડૉ. મેનાત્રાડા - આદર્શપ્રકાશન
- (૨) આપણાં કરુણપ્રશસ્તિ કાવ્યો - ડૉ. મેનાત્રાડા - આદર્શપ્રકાશન.
- (૩) આપણું કાવ્યસાહિત્ય : પ્રકૃતિ અને પ્રવાહ - ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન.

53

52

79

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC – 510

OPTION - I I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક નિબંધો અને કૃતિ સમીક્ષા

એકમ : ૧ સાહિત્યિક નિબંધ : (ચારમાંથી એક)

ગુણ: ૨૫

- (૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ અને મર્યાદાઓ
- (૨) મધ્યકાલીન ભક્તિકવિતા
- (૩) મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગીકવિતા
- (૪) મધ્યકાલીન ગુજરાતી પદ્યવાર્તા : સ્વરૂપ અને વિકાસ
- (૫) મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાન : સ્વરૂપ અને વિકાસ
- (૬) મધ્યકાલીન લોકસાહિત્ય

એકમ : ૨ સાહિત્યિક નિબંધ : (ચારમાંથી એક)

ગુણ: ૨૫

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્ય પર ગાંધીવિચારધારાનો પ્રભાવ
- (૨) ગુજરાતી રંગભૂમિ અને ગુજરાતી નાટ્યસાહિત્ય
- (૩) ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુઆધુનિકતાવાદી વલણો
- (૪) ગુજરાતી નિબંધમાં પ્રગટતી ગદ્યની વિવિધ તરેહો
- (૫) ગુજરાતી સાહિત્યમાં મહાકાવ્યલેખનના પ્રયોગો
- (૬) સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો

એકમ : ૩ કૃતિ સમીક્ષા : (ત્રણમાંથી એક)

ગુણ: ૨૦

- (૧) રખડુંનો કાગળ – મહેન્દ્રસિંહ પરમાર : લટ્ટર પ્રકાશન, ભાવનગર
- (૨) પશ્યંતીની પેલે પાર – જાતુષ જોષી : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
- (૩) આથમતાં અજવાળાં – ભગીરથ બ્રહ્મભટ્ટ : આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ
- (૪) અણધારી યાત્રા – યોગેશ જોષી: ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
- (૫) નાતો – મનોહર ત્રિવેદી : લટ્ટર પ્રકાશન ભાવનગર

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ - સુરેશ જોષી
- (૨) ગુજરાતી કવિતાવૈભવ - મનસુખલાલ ઝવેરી
- (૩) સાહિત્યનો આસ્વાદ - મણિલાલ. હ. પટેલ
- (૪) સાહિત્યનો આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય - યોગીન્દ્ર જ. ત્રિપાઠી
- (૫) રૂઢિપ્રયોગો, કહેવતો, અને છંદઅલંકાર - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૬) અપઠિત લેખનકૌશલ અને પરિશીલન - નીતિન વડગામા
- (૭) અંગવિષયક રૂઢિપ્રયોગો - બિપિન આશર
- (૮) કાવ્યઆસ્વાદો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૯) ગુજરાતી કવિતા : આસ્વાદ અને અવબોધ - બિપિન આશર
- (૧૦) છંદ અને અલંકાર પરિચય - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
- (૧૧) વિચાર વિસ્તાર, છંદ, અલંકાર - નટુભાઈ ઠક્કર
- (૧૨) ૩૯ કાવ્યઆસ્વાદો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૧૩) ગુજરાતી કવિતા - આસ્વાદ અને અવબોધ : ડૉ. બિપિન આશર અને અન્ય
- (૧૪) કાવ્યસમીક્ષા અને ગદ્યસમીક્ષા - બાબુ દાવલપુરા
- (૧૫) સાહિત્યાયન - બાબુ દાવલપુરા

55

12

2022-23
ધી

81

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC -606

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ અવાંચીન - ૨

એકમ : ૧ યુગ અભ્યાસ :

૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર (અનુગાંધીયુગ) યુગનાં ઘડતર પરિબળો
૨. આધુનિકયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો
૩. અનુઆધુનિક (આધુનિકોત્તર) યુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો

એકમ : ૨ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા : (ત્રણમાંથી એક)

૧. જયંતિ દલાલ
૨. રાજેન્દ્ર શાહ
૩. સુરેશ જોષી
૪. ચંદ્રકાંત બક્ષી
૫. રઘુવીર ચૌધરી
૬. હિમાંશી શેલત

એકમ : ૩ સાહિત્યસ્વરૂપની વિકાસરેખા : (ત્રણમાંથી એક વિશે)

૧. નવલકથા
૨. ટૂંકી વાર્તા
૩. એકાંકી
૪. સોનેટ

૫. ખંડકાવ્ય

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ : (ચારમાંથી બે વિશે)

૧. છંદોલય	: નિરંજન ભગત
૨. અંગત	: રાવજી પટેલ
૩. દૂરના એ સૂર	: દિગ્વીશ મહેતા
૪. સ્વપ્નતીર્થ	: રાધેશ્યામ શર્મા
૫. બાંશી નામની એક છોકરી	: મધુરાય
૬. મરી જવાની મઝા	: લાભશંકર ઠાકર
૭. અસૂર્યલોક	: ભગવતીકુમાર શર્મા
૮. મલક	: દલપત ચૌહાણ
૯. વિદિશા	: ભોળાભાઈ પટેલ
૧૦. રાજગઢી	: રામચંદ્ર પટેલ

સાહિત્યિક નિબંધો અને
EC-510 દર્શિ સમીક્ષા

(54)

5

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) સાહિત્યિક નિબંધો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૨) સાહિત્યિક નિબંધો અને લેખનકૌશલ્ય

- સંપાદક : મફત-ઓઝ, રતિલાલ સા. નાયક

(૩) સાહિત્યિક નિબંધો : મણિલાલ . હ. પટેલ

(૪) સાહિત્યિક નિબંધસંગ્રહ

- સંપાદક : રતિલાલ દવે, વિનાયક રાવલ

(૫) સંદર્ભ

- સંપાદક : જયંત કોઠારી, ચિમનલાલ ત્રિવેદી

(૬) યોગેશ જોષીની સાહિત્યસૃષ્ટિ

- ડૉ. ભીખાભાઈ પટેલ

'આથમેતાં અજવાળાં'

- ગઈકાલના ગામડાનો રમણીય અસબાબ - યશોધર. હ. રાવળ,

'બુદ્ધિપ્રકાશ' સામયિક : જુલાઈ

- ૨૦૧૬

2022-23
બી

40

67

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC - 506

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : અર્વાચીન - ૧

એકમ : ૧ યુગ- અભ્યાસ :

૧. મધ્યકાલીન સાહિત્ય અને અર્વાચીન સાહિત્યનાં ભેદક લક્ષણો

૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબલો

એકમ : ૨ યુગ- પરિબલો :

૧. સુધારકયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

૨. પંડિતયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

૩. ગાંધીયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

એકમ : ૩ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા :

૧. સુધારકયુગના સર્જકો : દલપતરામ, નર્મદ, નવલરામ

૨. પંડિતયુગના સર્જકો : કલાપી, ન્હાનાલાલ, બ.ક.ઠાકોર

૩. ગાંધીયુગના સર્જકો : સુન્દરમ, ઉમાશંકર જોશી, પન્નાલાલ પટેલ

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ :

૧. કરણધેલો	: નંદશંકર મહેતા
૨. સરસ્વતીચંદ્ર	: ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
૩. રાઈનો પર્વત	: રમણભાઈ નીલકંઠ
૪. પૂર્વાલાપ	: કાન્ત
૫. તણાખા મંડળ -૧	: ધૂમકેતુ
૬. યુગવંદના	: ઝવેરચંદ મેઘાણી
૭. અમાસના તારા	: કિશનસિંહ ચાવડા
૮. સત્યના પ્રયોગો	: ગાંધીજી
૯. જનમટીપ	: ઈશ્વર પેટલીકર
૧૦. હિમાલયનો પ્રવાસ	: કાકાસાહેબ કાલેલકર

૨૪૫૫
૨૪૫૬

41

54

66

45

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) લોહીનાં લયમાં સર્જાયેલું સાહિત્ય, ડૉ. દીનુ ચુડાસમા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન
- (૨) વિતક ઝંખે વહાલ, મણિલાલ.હ. પટેલ
- (૩) જીંદગી જીવ્યાનો હરખ : મણિલાલ.હ. પટેલ
- (૪) સમર્થ સર્જક જોસેફ મેકવાન : સં. હરીશ મંગલમ
- (૫) જોસેફ મેકવાનનો વાર્તાલોક : ગુણવંત વ્યાસ, ડિવાઈન પબ્લિકેશન

49

84

2022-23
છા

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC -509

OPTION - I I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય (પદ્ય)

નિયતકૃતિ:

‘શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો’

સંપાદક: ચિનુ મોદી

સતીશવ્યાસ,

પ્રકાશક: પાર્થ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત ખંડકાવ્યો અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવે છે.

(૧) વસંતવિજય - કાન્ત

(૨) ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત

(૩) ગ્રામમાતા - કલાપી

(૪) સુવર્ણદારિકાનું સાગર નીમજજન - સુંદરજી બેટાઈ

(૫) એભલવાળો - દા.ખુ. બોટાદકર

(૬) છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ

(૭) શિખંડી - વિનોદ જોશી

(૮) બાહુક - ચિનુ મોદી

(૯) જટાયુ - સિતાંશુ યશશંકર

એકમ : ૧ (૧) ખંડકાવ્યનું સ્વરૂપ - લાક્ષણિકતાઓ.

(૨) ગુજરાતી ખંડકાવ્યોનો ઉદભવ અને વિકાસ

(૩) ગુજરાતી ખંડકાવ્યક્ષેત્રે વિવિધ સર્જકોનું પ્રદાન

એકમ : ૨ કૃતિના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો (સમગ્રકૃતિને કેન્દ્રમાં રાખીને)

એકમ : ૩ ખંડકાવ્યની રસલક્ષી અને સ્વરૂપગત સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો.

સંદર્ભ પુસ્તકો :

- (૧) કરુણપ્રશસ્તિ : કાવ્યસ્વરૂપ - ડૉ. મેનાત્રાડા - આદર્શપ્રકાશન
- (૨) આપણાં કરુણપ્રશસ્તિ કાવ્યો - ડૉ. મેનાત્રાડા - આદર્શપ્રકાશન.
- (૩) આપણું કાવ્યસાહિત્ય : પ્રકૃતિ અને પ્રવાહ - ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન.

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ - સુરેશ જોષી
- (૨) ગુજરાતી કવિતાવૈભવ - મનસુખલાલ ઝવેરી
- (૩) સાહિત્યનો આસ્વાદ - મણિલાલ. હ. પટેલ
- (૪) સાહિત્યનો આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય - યોગીન્દ્ર જ. ત્રિપાઠી
- (૫) રૂઢિપ્રયોગો, કહેવતો, અને છંદઅલંકાર - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૬) અપઠિત લેખનકૌશલ અને પરિશીલન - નીતિન વડગામા
- (૭) અંગવિષયક રૂઢિપ્રયોગો - બિપિન આશર
- (૮) કાવ્યઆસ્વાદો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૯) ગુજરાતી કવિતા : આસ્વાદ અને અવબોધ - બિપિન આશર
- (૧૦) છંદ અને અલંકાર પરિચય - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
- (૧૧) વિચાર વિસ્તાર, છંદ, અલંકાર - નટુભાઈ ઠક્કર
- (૧૨) ૩૯ કાવ્યઆસ્વાદો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૧૩) ગુજરાતી કવિતા - આસ્વાદ અને અવબોધ : ડૉ. બિપિન આશર અને અન્ય
- (૧૪) કાવ્યસમીક્ષા અને ગદ્યસમીક્ષા - બાબુ દાવલપુરા
- (૧૫) સાહિત્યાયન - બાબુ દાવલપુરા

55

12

2022-23

41

81

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC -606

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ અવાંચીન - ૨

એકમ : ૧ યુગ અભ્યાસ :

૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર (અનુગાંધીયુગ) યુગનાં ઘડતર પરિબળો
૨. આધુનિકયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો
૩. અનુઆધુનિક (આધુનિકોત્તર) યુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો

એકમ : ૨ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા : (ત્રણમાંથી એક)

૧. જયંતિ દલાલ
૨. રાજેન્દ્ર શાહ
૩. સુરેશ જોષી
૪. ચંદ્રકાંત બક્ષી
૫. રઘુવીર ચૌધરી
૬. હિમાંશી શેલત

એકમ : ૩ સાહિત્યસ્વરૂપની વિકાસરેખા : (ત્રણમાંથી એક વિશે)

૧. નવલકથા
૨. ટૂંકી વાર્તા
૩. એકાંકી
૪. સોનેટ

૫. ખંડકાવ્ય

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ : (ચારમાંથી બે વિશે)

૧. છંદોલય	: નિરંજન ભગત
૨. અંગત	: રાવજી પટેલ
૩. દૂરના એ સૂર	: દિગ્વીશ મહેતા
૪. સ્વપ્નતીર્થ	: રાધેશ્યામ શર્મા
૫. બાંશી નામની એક છોકરી	: મધુરાય
૬. મરી જવાની મઝા	: લાભશંકર ઠાકર
૭. અસૂર્યલોક	: ભગવતીકુમાર શર્મા
૮. મલક	: દલપત ચૌહાણ
૯. વિદિશા	: ભોળાભાઈ પટેલ
૧૦. રાજગઢી	: રામચંદ્ર પટેલ

સાહિત્યિક નિબંધો અને
EC-510 દ્વિતી સમીક્ષા

(54)

5

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) સાહિત્યિક નિબંધો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૨) સાહિત્યિક નિબંધો અને લેખનકૌશલ્ય - સંપાદક : મફત-ઓઝ, રતિલાલ સા. નાયક
- (૩) સાહિત્યિક નિબંધો : મણિલાલ . હ. પટેલ
- (૪) સાહિત્યિક નિબંધસંગ્રહ - સંપાદક : રતિલાલ દવે, વિનાયક રાવલ
- (૫) સંદર્ભ - સંપાદક : જયંત કોઠારી, ચિમનલાલ ત્રિવેદી
- (૬) યોગેશ જોષીની સાહિત્યસૃષ્ટિ - ડૉ. ભીખાભાઈ પટેલ
- 'આથમેતાં અજવાળાં' - ગઈકાલના ગામડાનો રમણીય અસબાબ - યશોધર. હ. રાવળ,
- 'બુદ્ધિપ્રકાશ' સામયિક : જુલાઈ - ૨૦૧૬

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-101

પ્રશ્નપત્ર : પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

- એકમ-૧ : પ્રશિષ્ટ કૃતિની વિભાવના:
 ૧. પ્રશિષ્ટ કૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
 ૨. ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ
 ૩. ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન)
- એકમ-૨ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧ (મધ્યકાલીન)

નિયત કૃતિ : 'પ્રેમપંચીસી'

સંપાદક : ડૉ. નિરંજના વોરા

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

- એકમ-૩ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૨ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : 'અમૃતા'

સંપાદક : રઘુવીર ચૌધરી

પ્રકાશક : રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૪ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧-૨ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)

- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (ભાગ-૧ થી ૩), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ
 ૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (૧ થી ૬), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ
 ૩. નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન – ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
 ૪. નવલકથા : સાહિત્યને સ્વરૂપ – સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
 ૫. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા
 ૬. ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો – સુમન શાહ
 ૭. અમૃતાથી ધરાધામ (ભાગ-૧) સં. દ્રષ્ટિ પટેલ, સુનીતા ચૌધરી
 ૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
 ૯. વિશ્વનાથ જાની – એક અધ્યાયન : મહેન્દ્ર દવે
 ૧૦. અધીત: પર્વ-૧, સંપાદકો: જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય
 ૧૧. પ્રેમપંચીસી : વિનોદ જોશી : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ
 ૧૨. અમૃતા – ચંદ્રકાન્ત શેઠ : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ
 ૧૩. ગુજરાતી નવલકથામાં પાત્રનિરૂપણકલા – રમેશ ર. દવે

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-102

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : નાટક

- એકમ-૧ : (૧) નાટક : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો
 (૨) નાટક અને એકાંકી, નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા જેવાં સ્વરૂપો વચ્ચેના ભેદ-પ્રભેદ-સામ્યતા
- એકમ-૨ : (૧) ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
 (૨) સુધારક અને પંડિતયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટકસર્જકો અને રચનાઓ
 (૩) ગાંધીયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટ્યસર્જકો અને નાટ્યસર્જનો
 (૪) આધુનિક યુગના નાટ્યસર્જકો અને તેમના નાટ્યસર્જનોનો પરિચય

એકમ-૩ :

નિયત કૃતિ : 'અંગૂલિમાલ'

સંપાદક : સતીશ વ્યાસ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

- કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
- એકમ-૪ : કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. અર્વાચીન ગુ.સા.નો ઇતિહાસ - ધીરુભાઈ ઠાકર
૨. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩ - સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે
૩. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪ - સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે
૪. નાટક વિશે - જયંતિ દલાલ, શ્રી જયંતિ દલાલ સ્મૃતિ સમિતિ.
૫. નાટક વિશે - રમણલાલ યાજ્ઞિક, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૬. નાટ્યકળા - ધીરુભાઈ ઠાકર, પોતે. પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૫
૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટકો અને અન્ય લેખો - રાજેન્દ્ર મહેતા અને અન્ય, તાદર્થ્ય- ઓક્ટો.- નવે. ૨૦૦૦
૮. નાટ્યસર્જક સતીશ વ્યાસ- સં. ચીમનભાઈ કોળી
૯. ગુજરાતી નાટક - સતીશ વ્યાસ
૧૦. ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ : મહેશ ચોકશી
૧૧. બૃહદ નાટ્યલોક : જશવંત શેખડીવાળા

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને આધુનિકતા

- એકમ-૧ : ૧. આધુનિકતા : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લાક્ષણિકતાઓ
૨. આધુનિકતાના પ્રેરક-ઉદ્ભાવક પરિબલો (પાશ્ચાત્ય અને ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં)
- એકમ-૨ : આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ
(૧) અસ્તિત્વવાદ (૩) અસંગતિવાદ
(૨) પ્રતીકવાદ (૪) અતિવાસ્તવવાદ
- એકમ-૩ : ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા :
(૧) ગુજરાતી નવલકથામાં આધુનિકતા (૨) ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં આધુનિકતા
(૩) ગુજરાતી કવિતામાં આધુનિકતા (૪) ગુજરાતી નાટકમાં આધુનિકતા
- એકમ-૪ : નિયતકૃતિ : 'આધુનિક વાર્તા સૃષ્ટિ' (પસંદ કરેલી નવ વાર્તાઓ)
સંપાદક : મોહન પરમાર
સં.પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન
અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ
(૧) રાક્ષસ (૬) ચોંટી
(૨) ચક્ષુઃશ્રવા (૭) સગી
(૩) કાલસર્પ (૮) ટુ થાઉઝન્ડ ટુવેન્ટી (૨૦૨૦) લગી
(૪) પોટકું (૯) ફીફાકુંવરી
(૫) ન કૌંસમાં, ન.કૌંસ બહાર
- એકમ-૫ : આ એકમમાં ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમનશાહ
૨. આધુનિકતાવાદ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ
૪. આધુનિક કથાવિશ્વ (નવલકથા) સં. બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૫. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય - બિપિન આશર
૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર એબ્સર્ડ નાટકો- ડૉ. દમયંતી પરમાર
૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગો - મહેશ ચંપકલાલ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૮. આધુનિક કવિતામાં ભાષકર્મ : સતીશ વ્યાસ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૯. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : જયંત કોઠારી : ગૂર્જર પ્રકાશન
૧૦. ચાર નવલકથાકારો : ભરત મહેતા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૧. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર : શરીફા વીજળીવાળા
૧૨. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં સંનિધિકરણ : ભરત સોલંકી : પાર્શ્વ પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-104

પ્રશ્નપત્ર : લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય

- એકમ-૧ : લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય :
૧. લોકવિદ્યાની વિભાવના, સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
 ૨. લોકવિદ્યાનાં લક્ષણો
 ૩. લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ
- એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્યની તુલના
૨. લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપગત વિભાગીકરણ
 ૩. લોકસાહિત્ય અને લોકભોજ્ય સાહિત્ય (ભજન, ભરથરીગીતો)
- એકમ-૩ : ૧. લોકકથાના અભ્યાસની સમસ્યાઓ
૨. કથાગીતનાં લક્ષણો
 ૩. લોકકથા અને કથાગીતની તુલના
- એકમ-૪ : ૧. લોકસાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર
૨. લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર
 ૩. લોકસાહિત્ય અને ઇતિહાસ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બે ના ઉત્તર આપવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. લોકવાર્મય: કનુભાઈ જાની, પ્ર. સૌ. યુનિ. રાજકોટ
 ૨. લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન - ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
 ૩. લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય : નરેશ વેદ પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૪. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર - ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ
 ૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ - ડૉ. બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૬. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૭. લોકસાહિત્ય ભણી - બિપિન આશર, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૮. લોકસાહિત્ય અને સંબંધિત વિદ્યાશાખાઓ - ડૉ. પ્રશાંત પટેલ અને અન્ય
 ૯. લોકસંદર્ભ - ઉષા જ. મકવાણા, પ્ર. આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
 ૧૦. લોકસાહિત્ય વિજ્ઞાન : ડૉ સત્યેન્દ્ર
 ૧૧. લોકસાહિત્યની વિરાસત - જોરાવરસિંહ જાદવ, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ
 ૧૨. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - ડૉ. હસુતાબેન સેહાણી, પ્ર. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

M.A. SEMESTER- I : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-105(A)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય વિવેચનના વિવિધ અભિગમો

એકમ-૧ : નારીવાદી અભિગમ :

૧. નારીવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૨ : નારીવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિ અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ : 'અસ્વપ્ન સુખીજીવન'

લેખક : જયંત ગાડીત

પ્રકાશન : ડિવાઇન પ્રકાશન

એકમ-૩ : દલિતવાદી અભિગમ :

૧. દલિતવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૪ : દલિતવાદી અભિગમની કૃતિનો અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ : 'વિસ્મય' (પસંદ કરેલી આઠ વાર્તાઓ)

લેખક : મોહન પરમાર

પ્રકાશન : ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ :

૧. ઘરનું ઘર - જોસેફ મેકવાન	૫. જી. સાહેબ - પ્રવીણ ગઢવી
૨. ડર - દલપત ચૌહાણ	૬. ઘોડાર - મોહન પરમાર
૩. નંદુ - દશરથ પરમાર	૭. કમઠાણ - સંજય ચૌહાણ
૪. છોડ - ધરમાભાઈ શ્રીમાળી	૮. દલો ઉઝે દલસિંહ - હરીશ મંગલમ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સાહિત્યમાં નારીચેતના : સં. કલ્પના શાહ
૨. પ્રત્યાયન : ભી.ન.વણકર
૩. સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ : પશ્ચિમ પરમાર
૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા : મોહન પરમાર
૫. સર્જનપ્રક્રિયા અને નારીચેતના : ઉષા ઉપાધ્યાય
૬. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ : ઉર્વશી પંડ્યા
૭. ગુજરાતી કથા સાહિત્યમાં નારી ચેતના : હિમાંશી શેલત
૮. ગુજરાતી દલિત સા. રૂપરેખા: સં. નાથાલાલ ગોહિલ
૯. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય અને પ્રતિબંધતા : હરીશ મંગલમ
૧૦. દલિત ચેતનાની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડહિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૧. નારીચેતના-સંવેદનની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડહિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૨. સ્ત્રી વિમર્શ : નિવ્યા પટેલ : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૩. દલિતકથા વિમર્શ : કાન્તિ માલસતર : દલિત સા. અકાદમી

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-201

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન)

નિયત ગ્રંથકાર : દયારામ

- એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ, સમકાલીન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.
૨. ગ્રંથકારનું જીવન અને ઉછેર
૩. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો.
- એકમ-૨ : ૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક દ્રષ્ટિએ તેમના સાહિત્યકાર્યનો પ્રભાવ.
૨. સાહિત્યકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય.
૩. સાહિત્યકારના સમગ્ર સાહિત્ય પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન
- એકમ-૩ : સાહિત્યકારે ખેડેલાં સ્વરૂપોને કેન્દ્રમાં રાખીને તેમની સાહિત્યકૃતિઓની સમીક્ષા – મૂલ્યાંકન.
'વાંસલડી' : સં.સુમન શાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- એકમ-૪ : ગ્રંથકારલક્ષી અને કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો.
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ગ્રંથ : ૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાળ – અનંતરાય રાવળ
૩. આપણા કવિઓ – ખંડ:૧ – કે.કા.શાસ્ત્રી
૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક
૫. દયારામનો અક્ષરદેહ : ગો.મા.ત્રિપાઠી
૬. દયારામ : સુભાષ દવે : કુમકુમ પ્રકાશન
૭. દયારામનાં પદો : સુભાષ દવે : આદર્શ પ્રકાશન
૮. દયારામનાં અપ્રકાશિત પદો : જગદીશ શાહ : પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા

- એકમ-૧ : ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર
૧. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર અને તેની પરંપરાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૨. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયોનો પરિચય
 - ૧) રીતિ વિચાર
 - ૨) અલંકાર વિચાર
 - ૩) ઔચિત્ય વિચાર
- એકમ-૨ : ૧. ભરતનું રસસૂત્ર અને તેના અનુગામી કાવ્યશાસ્ત્રીઓએ કરેલી રસસૂત્રની વિચારણા
૨. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર, સાધારણીકરણ, રસપ્રતીતિનાં વિધો
- એકમ-૩ : ૧. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિભાવના
૨. ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર, ધ્વનિના પ્રકાર
- એકમ-૪ : વક્રોક્તિ અને રમણીયતાનો સિદ્ધાંત
- (અ) ૧. ભામહ, દંડી અને કુંતકની વક્રોક્તિ વ્યાખ્યા અને વિચારણા
૨. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર, વક્રોક્તિનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો
- (બ) ૧. જગન્નાથની રમણીયતાની વિભાવના
૨. રમણીયતાનું સ્વરૂપ, કાવ્યના પ્રકાર, કાવ્યહેતુ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી
 ૨. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ
 ૩. કાવ્યવિચાર - અનુવાદ : નગીનદાસ પારેખ
 ૪. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પારેખ
 ૫. રસ અને ધ્વનિ - નગીનદાસ પારેખ.
 ૬. ધ્વનિ - રમેશ શુક્લ
 ૭. રસસિદ્ધાંત - પ્રમોદકુમાર પટેલ
 ૮. વક્રોક્તિ વિચાર : રાજેન્દ્ર નાણાવટી
 ૯. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા - ડો. બહેચરભાઈ પટેલ
 ૧૦. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા - ડો. બહેચરભાઈ પટેલ
 ૧૧. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ
 ૧૨. સાહિત્યમીમાંસા : વિષ્ણુપ્રસાદ ભટ્ટાચાર્ય, અનુ. સુરેશ જોશી
 ૧૩. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : રમેશ મ. શુક્લ

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-203

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય

- એકમ-૧ : ૧. ભારતીયતા : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. ભારતીયતાની વિભાવના અને લક્ષણો
૩. ભારતીયતા વિભિન્ન પરિપ્રેક્ષ્યમાં : રાષ્ટ્રીયતા, પશ્ચિમીકરણ, આધુનિકતા
- એકમ-૨ : નિયત કૃતિ : (૧) 'ચિત્રલેખા'
લેખક : ભગવતીશરણવર્મા
અનુ. : કમલજીત સિંઘા
પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન
- એકમ-૩ : નિયત કૃતિ : (૨) 'તત્ત્વમસિ'
લેખક : ધ્રુવ ભટ્ટ
પ્રકાશક : ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
- એકમ-૪ : નિયત કૃતિ : (૩) 'ગોરા'
લેખક : રવીન્દ્રનાથ ટાગોર; અનુવાદ - નગીનદાસ પારેખ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: ભારતીય સંદર્ભ - ડો. ચૈતન્ય દેસાઈ
૨. આધુનિક ભારતીય સાહિત્ય - અનુવાદ : જયંત બક્ષી
૩. રાષ્ટ્રીય એકતા ઔર ભારતીય સાહિત્ય - સંપા. યોગેન્દ્ર ગોસ્વામી
૪. અર્જિત : ડો. દીપક પટેલ
૫. ભારતીય સાહિત્ય - બળવંત જાની અને અન્ય
૬. કથા સાહિત્યમાં ભારતીયતા - સંપા. જગદીશચંદ્ર પટેલ
૭. ભારતીય શબ્દ અને સંવેદના - પ્રવીણ દરજી
૮. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત 'ગોરા' - સંપાદક : ભરત મહેતા
૯. સંસ્કૃતિ સંદર્ભ - સં. રઘુવીર ચૌધરી
૧૦. ભારતીય નવલકથા - બિપિન આશર
૧૧. ભારતીય નવલકથા - ભરત મહેતા
૧૨. ભારતીય નવલકથા-૧ : રમણલાલ જોશી: યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૧૩. ભારતીય નવલકથા પરંપરા - ભોળાભાઈ પટેલ : રંગદ્વાર પ્રકાશન
૧૪. ભારતીય ઉપન્યાસ કી અવધારણા - આલોક ગુપ્તા - રંગદ્વાર પ્રકાશન
૧૫. નવલકથા : સંદર્ભકોશ : પ્રકાશ ગૂર્જર : ગૂર્જર પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-204

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર

- એકમ-૧ : ૧. લોકગીતની સંજ્ઞા અને વિભાવના
૨. લોકગીતનાં લક્ષણો
૩. લોકગીતના પ્રકાર
- એકમ-૨ : લોકગીત : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
૧. રઢિયાળી રાત - ૧ - ઝવેરચંદ મેઘાણી ૩. ગુજરાતનાં લોકગીતો- ખોડીદાસ પરમાર
૨. ચંદર ઉઝ્યે ચાલવું- પુષ્કર ચંદરવાકર ૪. વિવાવાજન - ડો. ઇન્દુ પટેલ
- એકમ-૩ : ૧. લોકકથાની સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. લોકકથાના લક્ષણો
૩. લોકકથાના પ્રકાર
- એકમ-૪ : લોકકથા: કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
(૧) રંગ છે બારોટ (૨) ધરતીની અમીરાત
ઝવેરચંદ મેઘાણી જયમલ્લ પરમાર
(૩) જવારા (૪) હેંડો વાત માંડીએ
પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ શાંતિલાલ આચાર્ય
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકસાહિત્ય આલોક - જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૨. લોકગીત : તત્વ અને તંત્ર, સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૩. લોકકથાશાસ્ત્ર અને સંપાદન - સં. અમૃત પટેલ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૪. લોકવાર્તા સ્વરૂપ વિમર્શ, પ્રાંજલિ પટેલ, પ્ર. પાર્શ્વ પ્રકાશ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૫. લોકવાર્તા ઉદ્ભવ વિકાસ અને પ્રકાર - પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ - હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૭. વિવાવાજન - ડો. ઇન્દુ પટેલ, પ્ર. સંસ્કાર સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ
૮. રંગ છે બારોટ, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૯. રઢિયાળી રાત - ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૧૦. ચંદર ઉઝ્યે ચાલવું - પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૧. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર, પ્ર. સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્લી
૧૨. લોકકથા પૃથ્થક્કરણ અને ઘટનાદિ - સં. પિનાકિની પંડ્યા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૧૩. હેંડો વાત માંડીએ - શાંતિલાલ આચાર્ય, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૧૪. જવારા - પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ, રંગરૂપ પ્રકાશન, અમદાવાદ

૧૭

૨૫

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(A)

પ્રશ્નપત્ર : અનુવાદિત સાહિત્ય

નિયત કૃતિ: 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'

લેખક : લક્ષ્મીનારાયણ ત્રિપાઠી

અનુવાદ : કિશોર ગૌડ

પ્રકાશક : ગંગા બા પરિવાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૧ :
૧. અનુવાદનું સ્વરૂપ અને એની વ્યાખ્યાઓ
 ૨. અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગીતા
 ૩. અનુવાદકની સજ્જતા
- એકમ-૨ :
૧. અનુવાદના પ્રકાર
 ૨. અનુવાદની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલ
 ૩. અનુવાદની મર્યાદાઓ
- એકમ-૩ :
૧. ગુજરાતી ભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો પરભાષામાં અનુવાદ
 ૨. પરભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ
- એકમ-૪ :
- અનુદિત કૃતિનો અભ્યાસ : 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'
- એકમ-૫ :
- ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. નિવેદન - અનિલા દલાલ
 ૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન - મોહનભાઈ પટેલ
 ૩. અનુવાદ કલા- અનુવચાદ : નવનીત મદ્રાસી
 ૪. અનુવાદની સમસ્યાઓ : એક સંગોષ્ઠિ - સં. મોહનભાઈ પટેલ
 ૫. અનુવાદ, આધુનિકતા અને સાહિત્યિક સંશોધન - ડો. બી.એસ.પટેલ , ડિવાઇન પ્રકાશન
 ૬. પંડિતયુગનું અનુવાદ સાહિત્ય - નીલા પ્રવીણ ત્રિવેદી, પાર્શ્વ પ્રકાશન
 ૭. દલિત સાહિત્ય સમાજ વિમર્શ - સં.જયંતિ ચાવડા અને ગણપત સોઢા

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)

- એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.
૨. સર્જકનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ
૩. ગ્રંથકારના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો
- એકમ-૨ : સર્જક રાવજી : કવિ તરીકે :
કૃતિ : 'અંગત'
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૩ : સર્જક રાવજી : નવલકથાકાર તરીકે
૧) અશ્રુઘર
૨) ઝંઝા
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૪ : સર્જક રાવજી : વાર્તાકાર તરીકે
'રાવજી પટેલની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' પ્રકાશક - આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ-૧ થી ૬, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકોર
૩. નવલકથા : સાહિત્ય અને સ્વરૂપ : સં. શિરીષ પંચાલ
૪. કથેતી : જયેન્દ્ર શેખડીવાળા : ડિવાઇન પબ્લિકેશન
૫. સર્જક રાવજી પટેલ : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન
૬. સર્જક રાવજી પટેલ : મણિલાલ હ. પટેલ : પાર્થ પ્રકાશન
૭. રાવજી પટેલ : મહંમદ હસ્રાક શેખ, પાર્થ પ્રકાશન
૮. અંગત છવિ - જયેન્દ્ર શેખડીવાળા, ડિવાઇન પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-30૨

પ્રશ્નપત્ર : પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

- એકમ-૧ : ૧. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ.
૨. પ્લેટોની કળા વિભાવના
૩. એરિસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના
- એકમ-૨ : ૧. લોન્જાઇનસની ભવ્યતાની વિભાવના
૨. વર્ડઝવર્થનો કવિતાવિચાર
- એકમ-૩ : ૧. મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કવિતા વિચાર (૩) સાહિત્ય અને જીવનનો સંબંધ
૨. કોલરીજનો કલ્પના વિચાર
- એકમ-૪ : ૧. ટી.એસ.એલિયેટનો કવિતા વિચાર (૩) કવિતાના ત્રણ સૂર
૨. બેનેડેટ ક્રોચેનો કવિતા વિચાર
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - બહેચરભાઈ પટેલ
૨. પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા - જયંત કોઠારી
૩. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશસ્ત્ર - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. ઉદાત્તતત્વ - ચંદ્રશેખર ભટ્ટ
૫. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન - શિરીશ પંચાલ
૬. ક્રોચેનો કલાવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
૭. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો - બહેચરભાઈ પટેલ
૮. સાર્ત્રનો સાહિત્ય વિચાર - સુમન શાહ
૯. કલામીમાંસા સન્નિધાન - સુમન શાહ
૧૦. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા -રમેશ ત્રિવેદી
૧૧. મેથ્યુઆર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર - ભરત મહેતા

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ

- એકમ-૧ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય - ૧
૧. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાનનો વિષયપ્રદેશ, કાર્યક્ષેત્ર
 ૩. ભાષા અધ્યયનનું મહત્વ
 ૪. ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ
- એકમ-૨ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય -૨
૧. શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ
(ધ્વનિવિજ્ઞાન, પદવિજ્ઞાન, અર્થવિજ્ઞાન, વાક્યવિજ્ઞાન)
 ૩. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ
- એકમ-૩ : ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો અભ્યાસ :
૧. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા, વાચ્યવચનોનું કાર્ય
 ૨. ધ્વનિ, ધ્વનિ ઘટક અને ઉપધ્વનિ ઘટક
 ૩. માન્ય ભાષા અને બોલી
 ૪. ભાષા મિશ્રણો : પિડજિન અને ક્રેઓલ
- એકમ-૪ : ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા અભ્યાસ :
૧. ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ
 ૨. રૂપઘટક અને ઉપરૂપઘટક
 ૩. વાક્યગુણ (આકાંક્ષા-યોગ્યતા સંનિધિ)
 ૪. ગુજરાતની સરહદી બોલીઓ (ભીલી, ખાનદેશી, કચ્છી, મારવાડી)
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
 ૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
 ૩. ગુજરાતી ભાષા : ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
 ૪. ભાષાવિજ્ઞાન ખંડ -૧ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
 ૫. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
 ૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૭. ભાષા સમાજ અને સાહિત્ય - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન : સિદ્ધાંત વિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલિયા
 ૧૧. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય - ડૉ. ભૂમિ દેસાઈ

પ્રશ્નપત્ર : તુલનાત્મક સાહિત્ય

- એકમ-૧ : ૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
 ૨. તુલનાત્મક સાહિત્યનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર
 ૩. ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વ સાહિત્ય : કૃતિ તુલના
 ૪. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ
- એકમ-૨ : તુલનાત્મક કૃતિ અભ્યાસ :

નિયત કૃતિઓ:

(૧) માનવીની ભવાઈ

લેખક: પન્નાલાલ પટેલ

(૨) ગુડ અર્થ

લેખક: પર્લ બક

અનુ. નવનીત મદ્રાસી

પ્રકાશક: આદર્શ પ્રકાશન

- એકમ-૩ : કૃતિલક્ષી સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો
- એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા : ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૪. સ્વાધ્યાય : ડો. દમયંતી પરમાર
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ - ધીરુ પરીખ
૬. ભારતીય નવલકથામાં પ્રકૃતિ નિરુપણ : એક તુલનાત્મક અભ્યાસ - ડો. મુકેશ વસાવા
૭. તુલનાસંદર્ભ: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૮. કૃતિગત: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૯. માનવીની ભવાઈ : મણિલાલ હ. પટેલ
૧૦. પન્નાલાલ પટેલ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સં.ડા.બળવંત જાની વગેરે.

૨૫

M.A. SEMESTER- III : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-305(A)

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન અને ગતિવિધિ

- એકમ-૧ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન માટે ક્ષેત્રકાર્ય (ફિલ્ડવર્ક) ની પદ્ધતિઓ (ઐતિહાસિક, ગ્રંથાલય, નિરીક્ષણ અને અન્ય)
૨. લોકસાહિત્યનું સંપાદન :
૧) વિષયની દ્રષ્ટિએ ૩) પ્રદેશની દ્રષ્ટિએ
૨) સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ
- એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન – સંપાદનની સમસ્યાઓ
૨. લોકવાર્તા સંપાદનની પદ્ધતિઓ અને વૈજ્ઞાનિક વર્ગીકરણ
- એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી લોકગીતના સંશોધન – સંપાદનની ગતિવિધિ
(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી
- એકમ-૪ : ૧. ગુજરાતી લોકકથાના સંશોધન – સંપાદનની ગતિવિધિ
(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકસાહિત્ય સંશોધન પ્રકૃતિ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. એન.એસ.પટેલ આર્ટ્સ કોલેજ, આણંદ
૨. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૩. તારણો અને તારતમ્ય : પરમ પાઠક, પ્ર. પોતે, વલ્લભ વિદ્યાનગર
૪. લોકસાહિત્ય: તત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન – સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૫. લોકવાર્તા ઉદ્ભવ, વિકાસ અને પ્રકાર – પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. મેઘાણી અને લોકસાહિત્ય – નલિન દેસાઈ, પ્ર. પોતે. પ્રકાશન, પેટલાદ
૭. લોકસાહિત્ય : સંપાદન અને સંશોધન – હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૮. ગુજરાતી લોકકથા – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૯. લોકસાહિત્યવિજ્ઞાન : ડૉ. સત્યેન્દ્ર

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા

- એકમ-૧ : વિવેચન વિચાર :
૧. વિવેચન : સંજ્ઞા અને પ્રકારો
 ૨. ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા – પરિચય
- એકમ-૨ : વિવેચન વિકાસ- ૧
૧. સુધારક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૨. પંડિત યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૩. ગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
- એકમ-૩ : વિવેચન વિકાસ- ૨
૧. અનુગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૨. આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૩. અનુ-આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
- એકમ-૪ : વિવેચકોનું પ્રદાન:
૧. નવલરામનું વિવેચન
 ૨. નરસિંહરાવ દિવેટિયાનું વિવેચન
 ૩. વિશ્વનાથ મ. ભટ્ટનું વિવેચન
 ૪. સુરેશ જોષીનું વિવેચન
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન- જયંત કોઠારી
 ૨. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદકુમાર પટેલ
 ૩. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ
 ૪. આપણું વિવેચન સાહિત્ય – હીરા મહેતા
 ૫. વાત આપણા વિવેચનની – શિરીષ પંચાલ
 ૬. સાહિત્ય વિવેચન : રામનારાયણ પાઠક – સં. શિરીષ પંચાલ
 ૭. સાહિત્ય વિવેચન : વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી - સં. શિરીષ પંચાલ
 ૮. સાહિત્ય વિવેચન : સુરેશ જોષી – સં. શિરીષ પંચાલ
 ૯. સાહિત્ય વિવેચન : ભાગ-૧,૨ : ઉમાશંકર જોષી – સં. શિરીષ પંચાલ
 ૧૦. સાહિત્ય વિવેચન : જયંત કોઠારી – સં. શિરીષ પંચાલ
 ૧૧. વાત આપણા વિવેચનની (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) – શિરીષ પંચાલ
 ૧૨. વિવેચન સંદર્ભ – રમણ સોની

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ અભ્યાસ : વિશ્વ સાહિત્ય

નિયત કૃતિઓ

(૧) 'સિદ્ધાર્થ'

લેખક: હરમાન હેશ

અનુવાદ : અલકેશ પટેલ

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) 'આગનુજા' (પસંદગીની વાર્તાઓ)

સંપાદક : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

૧. કાબુલીવાલા

૫. એમિલીનું ગુલાબ

૨. ગુણવત્તાની જ વાત

૬. વરસાદમાં એક બિલાડી

૩. યુદ્ધ

૭. સાપ

૪. શ્રી બિન્નેની બપોર

૮. જુનિયસ માલ્ટબી

એકમ-૧ : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : અપરાજેય

એકમ-૨ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ: અપરાજેય

એકમ-૩ : વાર્તાઓનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પસંદગીની)

એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (પસંદગીની વાર્તાઓ આધારે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. વિશ્વનવલકથા : સુમનશાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૨. શબ્દ દેશનો, શબ્દ વિદેશનો : ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન

૩. ભરતવાક્ય : ભરતમહેતા : રાવલ પ્રકાશન, પાટણ

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

એકમ-૧ :

ભાષાવિકાસ ભૂમિકા :

૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (સંસ્કૃત) થી મધ્યમ ભારતીય આર્ય (પ્રાકૃત-અપભ્રંશ) સુધી આવતાં થયેલાં મહત્વનાં ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય પરિવર્તનો
૨. ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને તેના વિકસ તબક્કાઓ
 - (અ) અપભ્રંશથી જૂની ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન (ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય)
 - (બ) જૂની ગુજરાતીમાંથી મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
 - (ક) મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન

એકમ-૨ :

ગુજરાતીના ધ્વનિ ઘટકોનો અભ્યાસ :

૧. ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો
૨. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વંજનો
૩. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વ્યંજનો
૪. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધ સ્વરો
૫. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો

એકમ-૩ :

ભાષા અધ્યયનકાર્યનો ઐતિહાસિક પરિચય :

૧. પ્રાચીન ભારતમાં થયેલ ભાષા અધ્યયન
૨. ગુજરાતી ભાષા અધ્યયન ક્ષેત્રે વિદ્વાનોનું પ્રદાન
 ૧. હેમચંદ્રચાર્ય
 ૨. નરસિંહરાવ દિવેદિયા
 ૩. કે. કા. શાસ્ત્રી
 ૪. ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી
 ૫. ડો. પ્રબોધપંડિત
 ૬. ડો. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

એકમ-૪ :

અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાસ્વરૂપ અને તેનું અધ્યયન :

૧. ગુજરાતની બોલીઓ (પદ્મણી, સુરતી, સૌરાષ્ટ્રી, ચરોતરી)
૨. વાક્યમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ
૩. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ
૪. ગુજરાતી ભાષાની લાક્ષણિકતા (ઉચ્ચારણ, સૂરભાર, જંકચર, વચન, લિંગ, સહાયકારક ક્રિયારૂપો, નિપાત, કૃદંત સદર્ભે)

એકમ-૫ :

ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

પ્રશ્નપત્ર : ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ

- એકમ-૧ : આ એકમમાં સાંપ્રતપ્રવાહો, પ્રકૃતિ - કુદરતને અનુલક્ષીને, કોઈ કુદરતી કે માનવસર્જિત આકૃતના વિકલ્પે સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.
- એકમ-૨ : કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા - રસલક્ષી મૂલ્યાંકન - આસ્વાદલેખન
- એકમ-૩ : કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

વિકલ્પે

ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

- એકમ-૪ : સાહિત્યકૃતિનું અવલોકન (ત્રણમાંથી એક વિશે કૃતિ સમીક્ષા પૂછાશે)

૧. નવનિધિ : બળવંત જાની : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. ફૂલની ચરી : જિ.કા.વ્યાસ : રજાદે પ્રકાશન
૩. મને ટાણા લઈ જાવ - માય ડિયર જયુ : લટુર પ્રકાશન, ભાવનગર
૪. તરસ્યા મલકનો મેઘ - મણિલાલ હ. પટેલ : વિશ્વકોશ પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૫ : વિરામચિહ્નો- લેખન ચિહ્નોની ઓળખ:

આ એકમમાં લેખનમાં વપરાતાં વિવિધ લેખન ચિહ્નો-વિરામ ચિહ્નોનો વિદ્યાર્થીએ પરિચય કરવાનો રહેશે. વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા ચિહ્નોની ઓળખમાં એનું સંકેતચિહ્ન જણાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગની ઉદાહરણસહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો પૂછાશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઈ પણ સાતનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

* અભ્યાસક્રમમાં નીચેનાં વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો સુચિત કરવામાં આવે છે:

- ૧) પૂર્ણવિરામ, ૨) અલ્પવિરામ, ૩) અર્ધવિરામ, ૪) ગુરુવિરામ, ૫) આશ્ચર્ય ચિહ્ન, ૬) પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન, ૭) અવતરણ ચિહ્ન, ૮) લોપ ચિહ્ન, ૯) વિગ્રહરેખા, ૧૦) શબ્દતુટક (હાઇફન), ૧૧) પોલું મીડું, ૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઓબ્લિક), ૧૩) ફૂદડી, ૧૪) ટપકાં (ઇલિપ્સિસ), ૧૫) એજન (ડિટ્ટો), ૧૬) કૌંસ, ૧૭) મોરપગલું (ક્રાકપદ ચિહ્ન)

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યિક નિબંધો: સંપાદક : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. સંદર્ભ: સંપાદક : જયંત કોઠારી
૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ : સુરેશ જોષી
૪. કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઈ
૫. સાહિત્યાચન : બાબુ દાવલપુરા
૬. કાવ્યાસ્વાદ : સંપાદક : હર્ષદ ત્રિવેદી
૭. સાહિત્યિક નિબંધ સંચય: સં. રતિલાલ દવે.
૮. કૃતિ સમીપે: સં. ઉત્પલ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૯. વિચાર વિસ્તાર : કલ્પેશ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૦. ગદ્ય અને પદ્ય આસ્વાદ : ડો. ભરત ઠાકર, આદર્શ પ્રકાશન
૧૧. ગુજરાતી વ્યવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી : અરુણોદય પ્રકાશન
૧૨. વ્યાકરણ વિમર્શ : નિયતિ અંતાણી : અરુણોદય પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ

એકમ-૧ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૧ :

૧. ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨. પુષ્કર ચંદરવાકર
૩. દુલેરાય કારાણી

એકમ-૨ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૨ :

૧. ભગવાનદાસ પટેલ
૨. શંકરભાઈ તડવી - રેવાબેન તડવી
૩. જ્યાનંદ જોશી

એકમ-૩ : ઉત્તર ગુજરાતના સંશોધકો:

૧. જયંતિલાલ દવે
૨. પ્રેમજી પટેલ
૩. વીરચંદ પંચાલ

એકમ-૪ : લોકસાહિત્યના સમીક્ષકો

૧. કનુભાઈ જાની
૨. હસુ યાજ્ઞિક
૩. બળવંત જાની

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. વનસ્વર - બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ - બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૩. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુયાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૪. ભીલી લોકકૃતિઓ અને સંસ્કૃતિ - દીપક પટેલ
૫. મારી લોકયાત્રા વિશે - સં. પ્રેમજી પટેલ, અરાવલી પ્રકાશન
૬. મેઘાણી સાહિત્યની ભૂમિકા - ભરત મહેતા, ડિવાઇન પ્રકાશન
૭. લોકસાહિત્યના સંશોધક - સં. પુષ્કર ચંદરવાકર : અમૃતજાદવ
૮. લોકવાર્તા સ્વરૂપવિમર્શ - પ્રાંજલિ પટેલ
૯. અઘીત પર્વ - ૪ : સં.જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા વગેરે.

H.N.G.U.

B.A. SEMESTER – I

HISTORY

HIS - CORE CC - 101

HISTORY OF ANCIENT INDIA

(FROM Pre-History to 3rd Century B.C)

(In force from June 2011)

- UNIT – I (A) Sources :
- (i) Literary.
 - (ii) Archaeological
 - (iii) Coins
 - (iv) The Notes of foreign Travelers

- UNIT – 2 (A) Main features of Harappan Civilization ;
- (i) Town planning.
 - (ii) Economy.
 - (iii) Society.
 - (iv) Religion

- UNIT – 3 (A) The Vedic age :
- i) Political Organization.
 - ii) Economic Condition.
 - iii) Social Life.
 - iv) Religious Life.

(B) Literature.

- UNIT – 4 (A) Gautam Buddha as a reformer.
- (B) Mahavir Swami as a reformer.

H.N.G.U
B.A. SEMESTER – I

HISTORY

HIS CORE CC 102

HISTORY OF MODERN WORLD
(FROM REANISSANCE TO AMERICAN WAR OF INDEPENDENCE)

(In force from June 2011)

UNIT - 1	(A)	Reanissance : Meaning, factors leading to it and its impact on Literature, Art and Architecture and Science.
	(B)	Reformation : Factors leading to it and its results.
UNIT - 2	(A)	Geographical discoveries : causes and results.
	(B)	Marco polo, Columbus, Vasco-de-gama, Henray the Navigator.
UNIT – 3	(A)	Bloodless revolutionin England (1688 A.D.) cause and its impact on the British constitution.
	(B)	Bill of rights and its importance.
UNIT – 4	(A)	American war of Independence (1776 AD) , causes events and results.
	(B)	Leaders.

H.N.G.U.

HISTORY

B.A. SEMESTER – II

HIS - CORE - 111

HISTORY OF ANCIENT INDIA

(FROM MAURYAN AGE TO 650 A.D.)
(In force from June 2011)

- UNIT – 1 (A) Sources :
- (v) Literary
 - (vi) Archaeological
 - (iii) Foreign travelers and historians
 - (ii) Sangam Literature
- UNIT – 2 (A) Mauryan age :
- (i) Effects of Alexzandar's invasion on India
 - (ii) India on th eve of the establishment of Mauryan dynasty
 - (iii) Achievements of Samrat Ashok.
 - (iii) Contribution of Samrat Ashok in spreading of Buddhism
 - (iv) Mauryan administration.
- UNIT – 3 (A) Post Mauryan period;
- i) Pushyamitra Shunga
 - ii) Political and cultural achievements of Kanishka II
 - a. Cultural contribution of Satvahans, Vakatakas , Chalukyas and Pallawas
- UNIT – 4 (A) The Gupta age :
- i) Achievements of Samudragupta
 - ii) Political and cultural achievements of Chandragupta II
 - iii) Central administration of the age of Gupta
 - iv) Guptas achievements in the field of literature, art and architecture and science
- (B) Political and Cultural achievements of Harsh Vardhan

H.N.G.U.

B.A. SEMESTER – II

HISTORY

HIS - CORE CC - 112

HISTORY OF MODERN WORLD
(FROM FRENCH REVOLUTION TO LEAGUE OF NATIONS)

(In force from June 2011)

UNIT - 1	(A) French revolution (1789 A.D) : causes and results
(B) Napoleon Bonaparte
UNIT – 2	(A) Industrial Revolution : cause and effects.
(B) Meiji restoration and emergence of Japan as a modern state
UNIT – 3	(A) Chinese revolutions (1911 A.D):
(i) Causes and results
(ii) Dr. Sun-yat-Sen

(B) Russian Revolution (1917 A.D)
(i) Causes and effects on Russia
(ii) Impact on the world |
| UNIT – 4 | A) First World War : Causes and results

B) League of Nations : Aims , objectives, achievements and failure |

NORTH GUJARAT UNIVERSITY

S.Y.B.A. - SEMESTER - 3

HISTORY PAPER – Core Compulsory (CC 303)

Total Marks – 70

Credit - 04

HISTORY OF INDIA [1818 - 1885]

Unit-I

1. Lord William Bentinck – His Reforms.
2. First Afghan War – Annexation of Sindh.

Unit-II

3. Ranjitsinh-his achievements.
4. Lord Dalhousie – His policy of Annexation and his Reforms.

Unit-III

5. Upheaval of 1857 - causes, consequences and nature.
6. Social and Economic condition of India during the company's rule.

Unit-IV

7. Queen Victoria's Declaration.
8. Lord Lytton and Rippon-their achievements.
9. Social and Religious Reform movement during the 19th century.

Hem
I/c. Registrár
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

NORTH GUJARAT UNIVERSITY

S.Y.B.A. - SEMESTER - 3

HISTORY PAPER – Core Compulsory (CC 304)

Total Marks – 70

Credit - 4

HISTORY OF EUROPE [1789 - 1890]

Unit-I

1. The French Revolution – Causes and consequences.
2. Napoleon Bonaparte – achievements.

Unit-II

3. Congress of Vienna (1815) – Role of Metternich.
4. French Revolutions of 1830 and 1848.

Unit-III

5. Industrial Revolution and its effects.
6. Unification of Italy - Role of Mazzini, Cavour and Garibaldi.

Unit-IV

7. Unification of Germany - Role of Bismarck.
8. Germany under Bismarck (1817 – 1890)

Hem
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

NORTH GUJARAT UNIVERSITY

S.Y.B.A. - SEMESTER - 3

HISTORY PAPER – Core Compulsory (CC 305)

Total Marks – 70

Credit - 4

HISTORY OF INDIA [Age of Mughals]

Unit - I

1. Source of the period- India on the eve of Babur's invasion - Babur's Conquests – Memoirs – Assessment
2. Sur Dynasty: Shershah's early career - His conquests – Reforms of Shershah

Unit - II

1. Akabar's Rajput and Religious Policies – infallibility Decree (1579)- Din-i-ilahi – Land Revenue System and Reforms
2. Jahangir - His Conquests – Nurjahan's role in Jahngir's life and rule.

Unit – III

1. Shahjahan – Conquests – Deccan and Frontier Policy – War of Succession - Golden Period of Mughal Dynasty in India
2. Aurangzeb – North West Frontier Policy - His Religious Policies, Rajput Policy and Deccan Policy

Unit – IV

1. The Reasons of the decline of Mughal Empire
2. Social and Economics conditions of India during the Mughal Period – Education and Literature, art and architecture - The Mughal administration

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

NORTH GUJARAT UNIVERSITY

S.Y.B.A. - SEMESTER - 4

HISTORY PAPER – Core Compulsory (CC 403)

Total Marks – 70

Credit – 04

HISTORY OF INDIA [1885 - 1964]

Unit-I

1. Rise and Growth of Indian National Movement (1885 – 1905)
2. Lord Curzon - his domestic policy.

Unit-II

3. Indian National Movement. (1905 – 1920)
4. Indian National & Revolutionary Movement of the Gandhian era (1920 – 1947) Indian National Army and – Subhashchandra Bose

Unit-III

5. Circumstances leading to the partition of India-Integration of the Princely States and Sardar Patel.
6. The making of the constitution – Its salient features.

Unit-IV

7. Five year Plans and economic progress up to 1964.
8. Foreign Policy of the Republic of India – Its Characteristics and Non Aligned Policy.

Hem
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

NORTH GUJARAT UNIVERSITY

S.Y.B.A. - SEMESTER - 4

HISTORY PAPER – Core Compulsory (CC 404)

Total Marks – 70

Credit – 04

HISTORY OF EUROPE [1890-1960]

Unit-I

1. Factors and events leading to the First world war – Treaty of Versailles.
2. Russian Revolution of 1917 – causes and effects.

Unit-II

3. The League of Nations - Achievements and Failures.
4. Musolini and Fascism in Italy

Unit-III

5. Adolf Hitler and Nazism in Germany
6. Factors and events leading to the Second World War.

Unit-IV

7. United Nations – Main organs - Role in world peace upto 1960.
8. The cold war – causes and consequences.

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

NORTH GUJARAT UNIVERSITY

S.Y.B.A. - SEMESTER - 4

HISTORY PAPER – Core Compulsory (CC 405)

Total Marks – 70

Credit – 04

HISTORY OF INDIA [Age of Maratha]

Unit – I

1. The Rise of the Maratha Power : The reasons of the rise of Maratha Power
2. An evaluation of shivaji as an Administrator : His Administrative achievement

Unit – II

1. The Development and expansion of the Maratha Rule : The Bajirao Pashwa I : Peshwa Balaji Bajirao.

Unit - III

- 1 The causes and consequences of the Third Battle of Panipat
2. Peshwa Madhavrao :His Victory and Evaluation as an administrator
3. An Evaluation of Nana Fadanvis as an administrator.

Unit - IV

1. The causes of the decline of the Maratha Powers : The heritage of Maratha in Political Literary, sculptural and Religious Sphere.

Hem
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

COURSE PATTERN
Psychology B.A. Semester – I & II
(Effective from June-2020)

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
I	CC-101 Introduction to Psychology -I	4	2.5	30	70	100	4
	CC-102 Introduction to Social Psychology- I	4	2.5	30	70	100	4
	CE-101 General Psychology -I	4	2.5	30	70	100	4
	CE-102 Child Psychology - I	4	2.5	30	70	100	4
	FC-103 English	2	2	15	35	50	2
	FE -104 Sanskrit	2	2	15	35	50	2
	EO-105 Environmental Psychology - I	2	2	15	35	50	2
	EG-106 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	18	180	420	600	24
II	CC-201 Introduction to Psychology -II	4	2.5	30	70	100	4
	CC-202 Introduction to Social Psychology- II	4	2.5	30	70	100	4
	CE-201 General Psychology -II	4	2.5	30	70	100	4
	CE-202 Child Psychology - II	4	2.5	30	70	100	4
	FC-203 English	2	2	15	35	50	2
	FE-204 Sanskrit	2	2	15	35	50	2
	EO-205 Environmental Psychology - II	2	2	15	35	50	2
	EG-206 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	18	180	420	600	24

COURSE PATTERN
Psychology B.A. Semester – III & IV
 (Effective from June-2020)

COURSE PATTERN

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
III	CC-303 Adjustment Psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	CC-304 Health psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	CC-305 Introduction to Bio-Psychology - I Or CC-305 Systems and Schools in Psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	CE-303 Adjustment Psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	CE-304 Health psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	FC-303 English	2	2	15	35	100	2
	EG-306 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	16.5	180	420	650	24
IV	CC-403 Adjustment Psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	CC-404 Health psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	CC-405 Introduction to Bio-Psychology - II Or CC-405 Systems and Schools in Psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	CE-403 Adjustment Psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	CE-404 Health psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	FC-403 English	2	2	15	35	100	2
	EG-406 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	16.5	180	420	650	24

COURSE PATTERN

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
V	CC-506 Abnormal Psychology	4	3	30	70	100	4
	CC-507 Research Methods in Psychology-I	4	3	30	70	100	4
	CC-508 Statistics in Psychology	4	3	30	70	100	4
	CC-509 Industrial Psychology	4	3	30	70	100	4
	CC-509 Life Span Development-I	4	3	30	70	100	4
	CC-510 Married Life Psychology	4	3	30	70	100	4
	CC-510 Positive Psychology	4	3	30	70	100	4
	EG-506 Any one from the list	2	2	-	50	50	2
	FC-503 English	2	3	30	70	100	2
	Total	24	20	210	540	750	24

COURSE PATTERN

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks		Total	Credit
				Internal	External		
VI	CC-606 Psychopathology	4	3	30	70	100	4
	CC-607 Research Methods in Psychology-II	4	3	30	70	100	4
	CC-608 Experimental Psychology (Practical Performance)	4	3	30	70	100	4
	CC-608 Experimental Psychology (Theory)	4	3	30	70	100	4
	CC-609 Organizational Behaviour	4	3	30	70	100	4
	CC-609 Life Span Development-II	4	3	30	70	100	4
	CC-610 Counselling Psychology	4	3	30	70	100	4
	CC-610 Personality Theories	4	3	30	70	100	4
	EG-606 Any one from the list	2	2	-	50	50	2
	FC-603 English	2	3	30	70	100	2
	Total	24	20	210	540	750	24

CC-101 Introduction to literary forms (Prose)

Unit - 1 - Essay as form of literature

- short story

Unit - 2 - Shakespeare's Sister by Virginia Woolf

- The Religion of the Forest by Tagore

Unit - 3 - The Two Lady Rooms by Mulk Raj Anand

- The Fall of the House of the Usher
by Edgar Allan Poe

Unit - 4 - Acquaintances

CC-102 British Poetry 14th to 17th Centuries

Unit - 1 - Introduction to the Age of Chaucer

- Chief characteristics of the Elizabethan
Poetry

- Metaphysical Poetry

Unit - 2 - Geoffrey Chaucer - The Pardoner's Tale

Unit - 3 - Edmund Spenser - selections from Amoretti
Sonnet LXXV 'one day I wrote her name....'

- William Shakespeare Sonnet LXV Since Brass nor stone

- Christopher Marlowe - The Face that
launched a Thousand ships

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન - ૨૦૧૧થી અમલમાં
સેમેસ્ટર-૧

પુસ્તકનું નામ : મહાકવિ ભાસ વિરચિત નાટક સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ , અંક ૧, ૨, ૩

નંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
ફરજિયાત સંસ્કૃત 101	૨	—	૨	મહાકવિ ભાસ વિરચિત નાટક સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ અંક ૧, ૨, ૩	૧. ભાષાન્તર અને સંદર્ભ સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્નો ૩. ટૂંકનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

સંસ્કૃત મુખ્ય તથા પ્રથમ ગ્રાંથ (CC/CE) નો
નવો સમાપ્તિ સર્ગ ૨૦૨૨ થી સમાવર્તી

2

સુધારો - 1

2	101-Core Comp. મુખ્ય	(૧) વેણીસંહાર - ભટ્ટનારાયણ X	4
---	-------------------------	------------------------------	---

સુધારો - અહીં વેણીસંહારને બદલે રઘુવંશમ્ સર્ગ 1 રાખવું.

સુધારો - 2

3	102-Core Comp. મુખ્ય	(૧) સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ)	4
---	-------------------------	--	---

સુધારો -

અહીં - સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ) ને બદલે

સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ (મહાભારત આધારિત રૂપકો), અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષવર્ધન, બાણભટ્ટ) રાખવું.

સુધારો - 3

2	101-CE. પ્રથમ ગ્રાંથ	(૧) વેણીસંહાર - ભટ્ટનારાયણ	4
---	----------------------	----------------------------	---

સુધારો - અહીં વેણીસંહારને બદલે રઘુવંશમ્ સર્ગ 1 રાખવું.

સુધારો - 4

3	102-CE. પ્રથમ ગ્રાંથ	(૧) સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ)	4
---	----------------------	--	---

સુધારો -

અહીં - સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ) ને બદલે

સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ (મહાભારત આધારિત રૂપકો), અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષવર્ધન, બાણભટ્ટ)

સંસ્કૃત મુખ્ય તથા પ્રથમ ગ્રાંથ (CC/CE) નો
નવો સમાપાસકર્મ જૂન ૨૦૨૨ થી અમલમાં

2

સુધારો - 1

2	101-Core Comp. મુખ્ય	(૧) વેણીસંહાર - ભટ્ટનારાયણ X	4
---	-------------------------	------------------------------	---

સુધારો - અહીં વેણીસંહારને બદલે રઘુવંશમ્ સર્ગ 1 રાખવું.

સુધારો - 2

3	102-Core Comp. મુખ્ય	(૧) સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ)	4
---	-------------------------	--	---

સુધારો -

અહીં - સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ) ને બદલે

સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ (મહાભારત આધારિત રૂપકો), અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષવર્ધન, બાણભટ્ટ) રાખવું.

સુધારો - 3

2	101-CE. પ્રાગૃથ	(૧) વેણીસંહાર - ભટ્ટનારાયણ	4
---	-----------------	----------------------------	---

સુધારો - અહીં વેણીસંહારને બદલે રઘુવંશમ્ સર્ગ 1 રાખવું.

સુધારો - 4

3	102-CE. પ્રથમ ગ્રાંથ	(૧) સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ)	4
---	----------------------	--	---

સુધારો -

અહીં - સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ, અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષ, બાણભટ્ટ) ને બદલે

સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (ભાસ (મહાભારત આધારિત રૂપકો), અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભારવિ, માઘ, હર્ષવર્ધન, બાણભટ્ટ)

પુસ્તકનું નામ :- ૧૦૨. (૧) શુદ્ધક વિરચિત મૃચ્છકટિકમ્

12

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Elective Course (2) (7) 101	૩	—	૩	(૧)શુદ્ધક વિરચિત મૃચ્છકટિકમ્ (ભાષાન્તર અપેક્ષિત નથી)	૧. જનરલ પ્રશ્નો ૨. જનરલ પ્રશ્નો ૩. ટૂંકનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન - ૨૦૧૧થી અમલમાં

✓★

સેમેસ્ટર-૨

પુસ્તકનું નામ : મહાકવિ ભાસ વિરચિત નાટક સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ ,

નંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
ફરજિયાત સંસ્કૃત 202	૨	---	૨	મહાકવિ ભાસ વિરચિત નાટક સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ અંક ૪, ૫, ૬	૧. ભાષાન્તર અને સંદર્ભ સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્નો ૩. ટૂંકનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

સુધારો - 5

2	201-Core Comp.	(૧) મુદ્રારાક્ષસ- વિશાખદત્ત	4
---	----------------	-----------------------------	---

સુધારો - અહીં (૧) મુદ્રારાક્ષસ- વિશાખદત્તને બદલે

મહાભારત વિરાટ પર્વ (નિયતાંશ) અધ્યાય 1 થી 23 રાખવું. ✓

સુધારો - 6

3	202-Core Comp.	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (દળ્હી, ભવભૂતિ, મટ્ટનારાયણ, બિલ્હણ, શ્રીહર્ષ(નૈષધીયચરિત્), અમ્બિકાદત્ત વ્યાસ, પંડિતા ક્ષમારાવ, વી.રાઘવન, શ્રીધર ભાસ્કર વર્ણેકર)	4
---	----------------	--	---

સુધારો -

અહીં સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ

(દળ્હી, ભવભૂતિ, મટ્ટનારાયણ, બિલ્હણ, શ્રીહર્ષ(નૈષધીયચરિત્), અમ્બિકાદત્ત વ્યાસ, પંડિતા ક્ષમારાવ, વી.રાઘવન, શ્રીધર ભાસ્કર વર્ણેકર)ને બદલે

1. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ

(દળ્હી, ભવભૂતિ, મટ્ટનારાયણ, બિલ્હણ, શ્રીહર્ષ(નૈષધીયચરિત્), ભર્તૃહરિ, અમ્બિકાદત્ત વ્યાસ, પંડિતા ક્ષમારાવ) રાખવું.

સુધારો - 7

2	201-CE.	(૧) મુદ્રારાક્ષસ- વિશાખદત્ત	4
---	---------	-----------------------------	---

સુધારો - અહીં (૧) મુદ્રારાક્ષસ- વિશાખદત્તને બદલે

મહાભારત વિરાટ પર્વ (નિયતાંશ) અધ્યાય 1 થી 23 રાખવું.

સુધારો - 8

3	202-CE.	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ (દળ્હી, ભવભૂતિ, મટ્ટનારાયણ, બિલ્હણ, શ્રીહર્ષ(નૈષધીયચરિત્), અમ્બિકાદત્ત વ્યાસ, પંડિતા ક્ષમારાવ, વી.રાઘવન, શ્રીધર ભાસ્કર વર્ણેકર)	4
---	---------	--	---

સુધારો - અહીં સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ

(દળ્હી, ભવભૂતિ, મટ્ટનારાયણ, બિલ્હણ, શ્રીહર્ષ(નૈષધીયચરિત્), અમ્બિકાદત્ત વ્યાસ, પંડિતા ક્ષમારાવ, વી.રાઘવન, શ્રીધર ભાસ્કર વર્ણેકર)ને બદલે

સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ- કવિઓ અને કૃતિઓ

(દળ્હી, ભવભૂતિ, મટ્ટનારાયણ, બિલ્હણ, શ્રીહર્ષ(નૈષધીયચરિત્), ભર્તૃહરિ, અમ્બિકાદત્ત વ્યાસ, પંડિતા ક્ષમારાવ) રાખવું.

પુસ્તકનું નામ : મહાકવિ ભર્તૃહરિ વિરચિત નીતિશતકમ્

નંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Elective (2) (7) Course 201	૩	---	૩	મહાકવિ ભર્તૃહરિ વિરચિત નીતિશતકમ્ શ્લોક ૧ થી ૫૦	૧. ભાષાન્તર અને સંદર્ભ સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્નો ૩. ટૂંકનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૨૦ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર

અભ્યાસક્રમ

સંસ્કૃત બી.એ. સેમેસ્ટર-૩

Sr.	Paper Code	કોર્સનું નામ	કોર્સ ક્રેડીટ
1	303- Core Compulsory	(૧) બુદ્ધચરિત - સર્ગ-૧, અશ્વઘોષ વિરચિત	4
2	304- Core Compulsory	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-૧, ૨, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય)	4
3	305- Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ વેદો નો કાલ: મૈક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્ઝ, ભારતીય પરંપરાગત વિચાર સંહિતા સાહિત્ય-ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ (પરિચય) બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ એવં ઉસકે પ્રકાર, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, દર્શપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાયજ્ઞ, આરણ્યક સાહિત્ય નો પરિચય વેદાંગ: શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, તિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચય)	4
4	303-Core Elective	(૧) બુદ્ધચરિત-સર્ગ-૧	4
5	304- Core Elective	(૧) કાવ્યપ્રકાશ- આચાર્ય મમ્મટ ઉલ્લાસ-૧, ૨, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય)	4
6	ઇલેક્ટીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો - 9

2	304- Core Compulsory	(૧) કાવ્યપ્રકાશ-આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય)	4 X
---	----------------------	---	------------

સુધારો -

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ-આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત
કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય,
ઔચિત્યસંપ્રદાય) ને બદલે

(1) કાવ્યપ્રકાશ-આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1 અને ઉલ્લાસ 10 (નિયતાંશ - નિયતાલંકારો - 1.
ઉપમા, 2. ઉત્પ્રેક્ષા, 3. રૂપક, 4. અપહ્નુતિ, 5. સમાસોક્તિ, 6. શ્લેષ, 7. સ્વભાવોક્તિ, 8. અર્થાન્તરન્યાસ)

(2) કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો

(રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય) રાખવું.

સુધારો - 10

3	305- Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ વેદો નો કાલ: મૈક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્જ, ભારતીય પરંપરાગત વિચાર સંહિતા સાહિત્ય-ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ (પરિચય) બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ એવં ઉસકે પ્રકાર, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, દર્શપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાયજ્ઞ, આરણ્યક સાહિત્ય નો પરિચય વેદાંગ: શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, તિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચય)	4
---	----------------------	---	---

સુધારો -

અહીં (૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ

વેદો નો કાલ: મૈક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્જ, ભારતીય પરંપરાગત
વિચાર

સંહિતા સાહિત્ય-ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ (પરિચય)

બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ એવં ઉસકે પ્રકાર, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, દર્શપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાયજ્ઞ,
આરણ્યક સાહિત્ય નો પરિચય

વેદાંગ: શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, તિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચય) ને બદલે -

સંસ્કૃત મુખ્યના ૨૫/૨૫/૨૫/૨૫/૨૫ ૨૦૨૨ જૂન-૧૫ થી

7

(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ CC 305

અમલમાં મૂકવા

(0. વેદો નો કાલ: મૅક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્ઝ, ભારતીય પરંપરાગત વિચાર

0. સંહિતા સાહિત્ય - ઋગ્વેદ (પરિચય)

0. બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ એવં એના પ્રકાર, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, દર્શપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાયજ્ઞ,

0. વેદાંગ સાહિત્ય પરિચય - શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, નિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચયમાત્ર)

(2) ઋગ્વેદ (નિયત સૂક્ત)

0. પુરુરવા - ઝર્વશી સંવાદ (ઋ. 10.95)

0. વિશ્વામિત્ર-તદી સંવાદ (ઋ. 3.33)

0. ઇન્દ્રસૂક્તમ્ - (ઋ.2.12.)

0. સંજ્ઞાનસૂક્તમ્ (ઋ. 10.191) - રાખવું.

સુધારો - 11

2	304- CE	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય)	4
---	---------	--	---

સુધારો -

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત

કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય) ને બદલે

CE - 304

(1) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1 અને ઉલ્લાસ 10 (નિયતાંશ - નિયતાલંકારો - 1.

ઉપમા, 2. ઉત્પ્રેક્ષા, 3. રૂપક, 4. અપહ્નુતિ, 5. સમાસોક્તિ, 6. શ્લેષ, 7. સ્વભાવોક્તિ, 8. અર્થાન્તરન્યાસ)

(2) કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો

(રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય) રાખવું.

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૨૦ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર

અભ્યાસક્રમ

સંસ્કૃત બી.એ. સેમેસ્ટર-૪

Sr.	Paper Code	કોર્સનું નામ	કોર્સ ક્રેડીટ
1	403- Core Compulsory	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
2	404-Core Compulsory	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત (વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રુપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્રુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ.)	4
3	405-Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્ય (સંવાદ સૂક્તો- પુરુરવા- ઊર્વશી, યમ-યમી, સર્મા- પળી, વિશ્વામિત્ર-નદી, અગ્નિ (1.1), અક્ષ (10.34), જ્ઞાન (10.71)	4
4	403-Core Elective	(૧) રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
5	404-Core Elective	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ- ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત (વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રુપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્રુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ.)	4
6	ઇલેક્ટીવ જુનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો - 12

1	403- Core Compulsory	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
---	----------------------	------------------------------	---

સુધારો - અહીં રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિતને બદલે -

હિતોપદેશ (નિયતાંશ) મિત્રલાભ (નિર્ણયસાગર સંસ્કરણ) રાખવું.

સુધારો - 13

2	404-Core Compulsory	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત (વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રુપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્નુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ ।)	4
---	---------------------	--	---

સુધારો

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત

(વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રુપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્નુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ ।) ને બદલે

(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ - 2 અને 10 (નિયત અલંકારો)

(1. વ્યાજોક્તિ, 2. અપ્રસ્તુતપ્રશંસા, 3. દીપક, 4. નિદર્શના, 5. દૃષ્ટાંત, 6. વિભાવના, 7. વિશેષોક્તિ અને 8. વિરોધાભાસ) રાખવું.

સુધારો - 14

3	405-Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્ય (સંવાદ સૂક્તો- પુરુરવા- ઉર્વશી, યમ-યમી, સર્મા- પળી, વિશ્વામિત્ર-નદી, અગ્નિ (1.1), અક્ષ (10.34), જ્ઞાન (10.71)	4
---	---------------------	--	---

સુધારો - (૧) વૈદિક સાહિત્ય (સંવાદ સૂક્તો- પુરુરવા- ઉર્વશી, યમ-યમી, સર્મા-પળી, વિશ્વામિત્ર-નદી, અગ્નિ (1.1), અક્ષ (10.34), જ્ઞાન (10.71) ને બદલે

✓ (૧) વૈદિક સાહિત્ય - ઋગ્વેદ નિયતાંશ (અગ્નિસૂક્ત (1.1), અક્ષસૂક્ત (10.34), જ્ઞાનસૂક્ત (10.71) અને યજુર્વેદ નિયતાંશ (શિવસંકલ્પમન્ત્ર, અધ્યાય - 34, મંત્ર 1 થી 6)

✓ (2) ઉપનિષદ્ પરિચય (નિયત ઉપનિષદ્ - ઈશ, કેન, કઠ, પ્રશ્ન, માણ્ડુક્ય, મંડુક, ઐતરેય, તૈત્તિરીય અને શ્વેતાશ્વતર) - રાખવું.

સુધારો - 15

1	403-CE	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
---	--------	------------------------------	---

સુધારો - અહીં રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિતને બદલે -

✓ હિતોપદેશ (નિયતાંશ) મિત્રલાલ (નિર્ણયસાગર સંસ્કરણ) રાખવું.

સુધારો - 16

2	404-CE	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત (વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્તુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ ।)	4
---	--------	--	---

સુધારો

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત
(વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્તુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત,
વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ ।) ને બદલે

✓ (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ - 2 અને 10 (નિયત અલંકારો)

✓ (1. વ્યાજોક્તિ, 2. અપ્રસ્તુતપ્રશંસા, 3. દીપક, 4. નિદર્શના, 5. દૃષ્ટાંત, 6. વિભાવના, 7. વિશેષોક્તિ અને
8. વિરોધાભાસ) રાખવું.

		હલન્ત- લિહ, વિશ્વવાહ, ચતુર (ત્રણે લિંગોમાં), હદમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), કિમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), તત્ (ત્રણે લિંગોમાં), રાજન્, મધવન્, પથિન્, વિદ્વસ્, અસ્મદ્, યુષ્મદ્ ।)	
7	ઈલેક્ટ્રીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો 17

1	506- Core Compulsory	(૧) સંજ્ઞા અને સમાસ પ્રકરણ - ભટ્ટોજી દીક્ષિત	4
---	----------------------	--	---

સુધારો - અહીં (૧) સંજ્ઞા અને સમાસ પ્રકરણ - ભટ્ટોજી દીક્ષિત ને બદલે -

(૧) સંજ્ઞાપ્રકરણમ્ (સિ.કૌમુદી)

(2) ભાષાવિજ્ઞાન - (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (આકૃતિમૂલક અને પારિવારિક), ભાષાવિજ્ઞાનના અંગો, ભાષાવિજ્ઞાનની અધ્યયન પદ્ધતિઓ, ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) સ્પર્શ, સંઘર્ષી, અર્ધસ્વર, સ્વર (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) - રાખવું.

સુધારો - 18

2	507- Core Compulsory	(૧) વેદાન્તસાર- સદાનંદ વિરચિત	4
---	----------------------	-------------------------------	---

સુધારો - અહીં (૧) વેદાન્તસાર- સદાનંદ વિરચિત ને બદલે

(૧) સદાનંદ વિરચિત વેદાન્તસાર (નિયતાંશ - અધ્યાય 1 થી 4) - રાખવું.

સુધારો - 19

3	508-Core Compulsory	(૧) યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ : (વ્યવહારાધ્યાય)	4
---	---------------------	---	---

સુધારો -

અહીં (૧) યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ : (વ્યવહારાધ્યાય) ને બદલે

(૧) મનુસ્મૃતિ (અધ્યાય - 7) રાખવું.

સુધારો - 20

5	510- Core Compulsory	(૧) ભાષાવિજ્ઞાન- (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (આકૃતિમૂલક અને પારિવારિક), ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) સ્પર્શ, સંઘર્ષી, અર્ધસ્વર, સ્વર (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) માનવીય ધ્વનિયંત્ર, ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો, ધ્વનિ નિયમ (ગિમ, ગ્રાસમાન, વર્નર) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ અને કારણો, વાક્યનું લક્ષણ અને ભેદ, ભારોપીય પરિવારનો સામાન્ય પરિચય, વેદિક સંસ્કૃત અને લૌકિક સંસ્કૃતમાં અન્તર, ભાષા અને વાક્ય માં અન્તર, ભાષા તથા બોલીમાં અન્તર) વૈકલ્પિક	4
---	----------------------	--	---

	(૧) છંદોનો પરિચય - (આર્યા, અનુષ્ટુપ, ઇન્દ્રવજ્રા, ઉપેન્દ્રવજ્રા, વસન્તતિલકા, ઉપજાતિ, વંશસ્થ, દ્રુતવિલમ્બિત, શાલિની, માલિની, શિખરિણી, મન્દાક્રાન્તા, હરિણી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, સ્મધરા ।)	
--	--	--

સુધારો -

અહીં (૧) ભાષાવિજ્ઞાન- (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (આકૃતિમૂલક અને પારિવારિક), ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) સ્પર્શ, સંઘર્ષ, અર્ધસ્વર, સ્વર (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) માનવીય ધ્વનિયંત્ર, ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો, ધ્વનિ નિયમ (ગ્રિમ, ગ્રાસમાન, વર્નર) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ અને કારણો, વાક્યનું લક્ષણ અને ભેદ, ભારોપીય પરિવારનો સામાન્ય પરિચય, વેદિક સંસ્કૃત અને લૌકિક સંસ્કૃતમાં અન્તર, ભાષા અને વાક્ય માં અન્તર, ભાષા તથા બોલીમાં અન્તર)

વૈકલ્પિક

(૧) છંદોનો પરિચય - (આર્યા, અનુષ્ટુપ, ઇન્દ્રવજ્રા, ઉપેન્દ્રવજ્રા, વસન્તતિલકા, ઉપજાતિ, વંશસ્થ, દ્રુતવિલમ્બિત, શાલિની, માલિની, શિખરિણી, મન્દાક્રાન્તા, હરિણી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, સ્મધરા ।) ને બદલે

સૂચના - 510- Core Compulsory (વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર)

અહીં (૧) નિબંધો -1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ 4. વૈદિક સૂક્તોમાં કાવ્યતત્ત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં ઉપદેશોલી જીવનકલા 7. ભારતીય દર્શનોમાં આત્મતત્ત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં સાંખ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 9. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત 10. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા

(2) નિયત છંદોનો પરિચય (1.અનુષ્ટુપ, 2.વસન્તતિલકા, 3.શિખરિણી, 4.મન્દાક્રાન્તા, 5.હરિણી, 6. શાર્દૂલવિક્રીડિત ।) રાખવું. વળી, આ સાથે -

સુધારો - 21

6	510- Core Compulsory વૈકલ્પિક	(૧) નિબંધો -1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ 4. વૈદિક સૂક્તોમાં કાવ્યતત્ત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં ઉપદેશોલી જીવનકલા 7. ભારતીય દર્શનોમાં આત્મતત્ત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં મોક્ષવિચાર 9. ભારતીય દર્શનોમાં સાંખ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 10. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત 11. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા વૈકલ્પિક - વ્યાકરણ પાણિનિ, કાત્યાયન, પતંજલિ, ભર્તૃહરિ, વામનજયાદિત્ય, ભટ્ટોજિદીક્ષિત પરિભાષાઓ - સંહિતા, ગુણ, વૃદ્ધિ, પ્રાતિપદિક, નદી, ધ્વિ, ઉપધા, અપૃક્ત, ગતિ, વિભાષા, સવર્ણ, ટિ, પ્રગુહ્ય, સર્વનામ-સ્થાન, નિષ્ઠા । સન્ધિ- અચ્ સન્ધિ, હલ્ સન્ધિ, વિસર્ગ સન્ધિ (લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદિ - અનુસાર) સુબન્ત- અજન્ત-રામ, સર્વ (ત્રણે લિંગોમાં), વિશ્વપા, હરિ, ત્રિ (ત્રણે લિંગોમાં), સખિ, સુધી, ગુરુ, પિતૃ, ગૌ, રમા, મતિ, નદી, ધૈનુ, માતૃ, જ્ઞાન, વારિ, મધુ । હલન્ત- લિહ, વિશ્વવાહ, ચતુર્ (ત્રણે લિંગોમાં), હદમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), કિમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), તત્ (ત્રણે લિંગોમાં), રાજન્, મઘવન્, પથિન્, વિદ્વસ્, અસ્મદ્, યુષ્મદ્ ।)
---	----------------------------------	--

સુધારો -

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન - ૨૦૧૩થી અમલમાં
સેમેસ્ટર-૫

પુસ્તકનું નામ : (૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા
અધ્યાય ૧થી૯

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Core Compulsory 509	૩	૧	૪	(૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા	૧. શ્લોકોનું ભાષાન્તર અને સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્ન ૩ ટૂંકનોંધ અથવા શબ્દનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૨૦ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર
અભ્યાસક્રમ સંસ્કૃત- બી. એ. સેમેસ્ટર-૬

Sr.	Paper Code	કોર્સનું નામ	કોર્સ ક્રેડીટ
1	606- Core Compulsory	(૧) કારક પ્રકરણ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - મદ્રોજી દીક્ષિત	4
2	607- Core Compulsory	(૧) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત	4
3	608- Core Compulsory	(૧) તર્કસંગ્રહ- અજ્ઞાનસટ વિરચિત	4
4	609- Core Compulsory	(૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧૦ થી ૧૮	4
5	610- Core Compulsory	(૧) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9) વૈકલ્પિક મનુસ્મૃતિ- (પ્રથમ, દ્વિતીય) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય	4
6	610- Core Compulsory વૈકલ્પિક	(૧) નિબંધ-11 નિબંધો-1.પ્રાણિનીય સંસ્કૃત વ્યાકરણની પરંપરા 2. કાવ્યશાસ્ત્ર, વ્યાકરણ અને મીમાંસામાં શબ્દાર્થ વિચાર 3. સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો 4. સંસ્કૃત નાટકની ઉત્પત્તિ 5. સંસ્કૃતમાં ગદ્યકાવ્ય 6. સંસ્કૃતનાં એકાંકી રૂપકો 7. પંચ મહાકાવ્ય 8. કવિકુલગુરુ કાલિદાસ 9. સંસ્કૃત સાહિત્યમાં કૃષ્ણારસ 10. સંસ્કૃતમાં સ્તોત્ર સાહિત્ય 11. સંસ્કૃત કાવ્યસાહિત્યમાં ગુજરાતનું પ્રદાન વૈકલ્પિક વ્યાકરણ-નાગેશભટ્ટ, જૈનેન્દ્ર, કૈવ્યટ, શાકટાન, હેમચન્દ્રસૂરિ તદ્વિત- અપત્યાર્થક એવં મત્વર્થીય (લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદિ - અનુસાર) તિહન્ત- ભૂ, એધ, અદ્, અસ્, હ, દિવ્, ષુઞ્, તુદ્, તન્, કૃ, રૂઢ્, ક્રીઞ્, ચુર્. પ્રત્યયાન્ત- ણિજન્ત, સન્નન્ત, યઙ્, યઙ્લુગન્ત, નામધાતુ. કૃદન્ત- તવ્ય / તવ્યત્, અનીયર્, યત્, ણ્યત્, વ્યપ્, શત્, શાનચ્, ક્ત્વા, ક્ત, ક્તવતુ, તુમુન્, ણમુલ્. પરસ્મૈપદ એવં આત્મનેપદ વિધાન- સિદ્ધાંતકૌમુદિ - અનુસાર	4
7	ઈલેક્ટીવ જીનેરીક	હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો - 22

1	606- Core Compulsory	(૧) કારક પ્રકરણ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - ભટ્ટોજી દીક્ષિત	4
---	----------------------	--	---

સુધારો -

અહીં (૧) કારક પ્રકરણ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - ભટ્ટોજી દીક્ષિત ને બદલે

(૧) કારક-પ્રકરણમ્ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - ભટ્ટોજી દીક્ષિત (પ્રથમા, તૃતીયા, પંચમી અને સપ્તમી વિભક્તિ)

(2) ભાષાવિજ્ઞાન - અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ, અર્થપરિવર્તનનાં કારણો, વાક્યનું લક્ષણ, વાક્યના ભેદ, ભારોપીય ભાષાકુળનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને અવેસ્તા સામ્ય અને વૈષમ્ય) - રાખવું.

સુધારો - 23

2	607- Core Compulsory	(૧) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત	4
---	----------------------	-------------------------------------	---

સુધારો -

અહીં (૧) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત ને બદલે

(૧) સાંખ્યકારિકા (ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત) નિયતાંશ , કારિકા 1 થી 50 રાખવું.

સુધારો - 24

5	610- Core Compulsory	(૧) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9) વૈકલ્પિક મનુસ્મૃતિ- (પ્રથમ, દ્વિતીય) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય	4
---	----------------------	--	---

સુધારો

અહીં (૧) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9)

વૈકલ્પિક

મનુસ્મૃતિ- (પ્રથમ, દ્વિતીય) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય ને બદલે -

સૂચના - 610- Core Compulsory (વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર)

(1) નિબંધ - (1.) કાવ્યશાસ્ત્ર અને વ્યાકરણશાસ્ત્રમાં શબ્દાર્થ વિચાર (2.) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો - રસ અને અલંકાર (3.) સંસ્કૃત નાટકની ઉત્પત્તિ (4.) સંસ્કૃત ગદ્યકાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ (5.) સંસ્કૃતમાં એકાંકી રૂપકોનું સ્વરૂપ (6.) પંચ મહાકાવ્યની સમીક્ષા (કથાવસ્તુના સંદર્ભે) (7.) મહાકવિ કાલિદાસ - એક નાટ્યકાર તરીકે (8.) સંસ્કૃત સાહિત્યમાં કરુણરસ (9.) સંસ્કૃત-સ્તોત્ર-સાહિત્યનો પરિચય અને (10.) મહાભારતની ત્રિવિધ આવૃત્તિઓ.

(2) નિયત છન્દોનો પરિચય (1. શાલિની, 2. માલિની, 3. હરિણી, 4. ઉપજાતિ અને 5. પૃથ્વી, 6. સગ્ધરા) - રાખવું. વળી, આ સાથે

સૂચના - 610- Core Compulsory ના વિકલ્પે પ્રશ્નપત્ર

(1.) વ્યાકરણશાસ્ત્ર -

(19)

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
 સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
 ✓★ બી.એ. સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
 જૂન - ૨૦૧૩થી અમલમાં
સેમેસ્ટર-૬

પુસ્તકનું નામ : તર્કસંગ્રહ - અન્નંભટ્ટ

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Core Compulsory 608	૩	૧	૪	તર્કસંગ્રહ - અન્નંભટ્ટ	૧. વાક્યોનું ભાષાન્તર અને સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્નો ૩. ટૂંકનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસક્રમ સમિતિ
બી.એ.સેમેસ્ટર સંસ્કૃત વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ
જૂન - ૨૦૧૩થી અમલમાં
સેમેસ્ટર-૬

પુસ્તકનું નામ : (૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા
અધ્યાય ૧૦થી૧૮

કોર્સનંબર	વ્યાખ્યાન	અન્ય	ક્રેડીટ	પુસ્તક	એકમ
Core Compulsory 609	૩	૧	૪	(૧) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા	૧. શ્લોકોનું ભાષાન્તર અને સમજૂતિ ૨. જનરલ પ્રશ્ન ૩ ટૂંકનોંધ અથવા શબ્દનોંધ ૪. એક-બે વાક્યોમાં પ્રશ્નોના ઉત્તર ૫. વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SUBJECT: SOCIOLOGY

COURSE NAME : DSC-Major
Introduction of Basic Sociology
SEMESTER-01

PROGRAM CODE : ARTUG106
COURSE CODE : AR23MJDSCSOC101
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome

In this course students are learns about sociology as a social science. Students able to understand a society with scientific point of view.

Students learn about the social process of mobility, stratification. Sociology as a social science studding the society and the social process.

Students learn about them own social environment and social processes by helps of sociology

Course Outcome:

This Paper will introduce students to new concept of Sociological discipline. These Concepts will enhance the conceptual learning and understanding of the basic concepts used in Sociology.

This paper will contribute in enriching the vocabulary and scientific temperament of the students. The course is designed to incorporate all the key concepts of sociology which would enable the learner to develop keen insights todistinguish between the common-sense knowledge and Sociological knowledge .

Student learns about nature of sociology and branches of sociology.

Sr.No		
1	Unit-1 The Nature of Sociology	Meaning Of Sociology Origin And Growth Of Sociology The Subject Matter Of Sociology An Introduction To Various Branches Of Sociology The Significance Of Sociology New Trends In Sociology
2	Unit-2 Sociological Concept	Society : Definition And Characteristics Community: Definition And Characteristics, Association : Definition And Characteristics, Institutions : Definition And Characteristics, Social Group: Definition And Characteristics

3	Unit-3 Elements of Society	Elements Of Society Social Groups-Types, Features And Significance Culture, Norms And Values Social Control-Forms, Agencies And Relevance
4	Unit-4 Social Stratification and Social Mobility	Social Stratification: Meaning and Characteristics - Forms of Social Stratification(Class, Caste, Race, Gender) Social Mobility :Meaning and Characteristics - Types of Social Mobility - Affecting factors

Reference:

1. Alex Inkeles. (1964) : 'What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession'. Prentice Hall Inc.
2. Davis Kingsely. (1961) : 'Human society'. Macmillan Co.
3. Harlambos. M. (1998) : 'Sociology : Themes and perspectives'. New Delhi, Oxford Uni. Press.
4. Horton and Hunt. (1964) : 'Sociology'. Macgraw Hill Book Co.
5. Jayaram N. (1998) : 'Introductory sociology'. Madras, Macmillan India.
6. Johnson Harry. (1995) : 'A systematic introduction'. New Delhi, Allied Publisher
7. Rawat H. K. (2007) : 'Basic concepts'. Rawat Publications, New Delhi.
8. Scott. (2005) : 'Oxford Dictionary of Sociology'. Rawat Publications, New Delhi.
9. Alex Inkeles. (1964) : 'What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession'. Prentice Hall Inc.
10. Davis Kingsely. (1961) : 'Human society'. Macmillan Co.
11. Harlambos. M. (1998) : 'Sociology : Themes and perspectives'. New Delhi, Oxford Uni. Press.
12. Horton and Hunt. (1964) : 'Sociology'. Macgraw Hill Book Co.
13. Jayaram N. (1998) : 'Introductory sociology'. Madras, Macmillan India.
14. Johnson Harry. (1995) : 'A systematic introduction'. New Delhi, Allied Publisher
15. Rawat H. K. (2007) : 'Basic concepts'. Rawat Publications, New Delhi.
16. Scott. (2005) : 'Oxford Dictionary of Sociology'. Rawat Publications, New Delhi.

Further Reading: Detail of the Course website / Programme Website :-

1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

Video Lecture :-

1. <https://www.youtube.com/watch?v=EhpbcAs95bU>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=4FduU3EokBY>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=dZv3a14weDA>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=i06X4ey2zZM>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=i06X4ey2zZM>

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SUBJECT: SOCIOLOGY

COURSE NAME : DSC-Major

Indian Social System

SEMESTER-01

PROGRAM CODE : ARTUG106

COURSE CODE : AR23MJDSCSOC101(A)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome

The programme seeks to build among students the sociological knowledge and analytical skills that would enable them to think critically about Indian Social System and emerging social issues.

The ability to formulate effective and convincing written and oral arguments about Indian Social System .

Course Outcome:

Students will be able to develop in-depth understanding and get detailed insight into the Indian Social System.

Students will be familiarized about the Traditional Social Institutions of Indian Social System in context of continuity and change.

Sr.No		
1	Unit-1 Features of Indian Society	Unity in Diversity, Diversities in Indian society and culture, Causes and Consequences of diversities, India as a Pluralistic Society: Concept, Evolution of India as Plural society, Present bases of Plural society in India, Problems of Plural society in India.
2	Unit-2 Dharma, Varna ashram vyavastha	Meaning and Nature of Dharma Meaning, Characteristics, Types and Sociological Importance of Varna Vyavastha ; Purushartha: Meaning, Forms, Sociological Importance of Purushartha ; Sanskar: Meaning, Objectives, Major Sanskar of Hindu Life, Sociological Importance of Sanskar ; Doctrine of Karma.

3	Unit-3 Social System	Marriage: Concept, Objectives, Marriage among Hindus and Muslims: Meaning, Traditional Forms. Family: Definitions, Types of Family, Functions of Family. Caste: Meaning, Characteristics and Theories of origin: Traditional Theory Occupational Theory, Brahminic Theory, Religious Theory, Merits and Demerits of Caste System. Kinship: Definitions, Types, Kinship Terms, Kinship Usages and Social Significance of Kinships.
4	Change in Social Institutions	Change in Social Institutions Marriage Family Caste Religious

Reference:

- Ghurye, G.S, "Caste class and Occupation", Popular publishers Bombay, 1961
- Goode, William J, "The Family", Prentice Hall, New Delhi, 1965
- Kapadia, K.M, "Marriage and Family in India", Oxford University Press, 1996
- Srivastava, A.K, "Class and Family in India", Chung Publication, Allahabad, 1986
- Prabhu, P.H, "Hindu Social Organization", Sage Publications India Private Ltd, 2016
- Wiser, W, "The Hindu Jajmani System", Munshiram Manoharlal Publishers, 1998
- Srinivas, M.N, "Caste in Modern India", Asia Publishing House, London, 1970
- Altekar A. S. : The Position of Women in Hindu Civilization
- Atal Yogesh : Apqvhpkucpfs (rlbv\$u)
- Bose Ashish : Population in India's Development
- Chekki D.A. : Modernization & Kinship in Urban India
- Desai A. R. : Social Background of Indian Nationalism
- Desai I. P. : Some Aspects of Family in Mahuva
- Ghurye G. S. : Caste & Race in India
- Ghurye G. S. : Urbanization & Family Change,
- Govt. of India : Facts about India, 1971
- Hare & C.A. : Changing Status of Women in Post - India Independence
- Kanan C. T. : Inter Caste & Inter Community Marriage in India
- Kapadia K. M. : Marriage & Family in India
- Karve Irawati : Kinship Organization in India
- Kuppenswamy B. : Social Change in India
- Lannoy Richard : The Social Structure of Islam
- Majumdar D. N. : Caste and Communication in Indian Village
- Majumdar R. C. : Ancient India
- Mandelbrum David G. Society in India

Suggested Online Link:

MOOC platforms such as "SWAYAM" in India and Abroad.

This Further Reading: Detail of the Course website / Programme Website :-

1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk
10. www.sociologyguide.com
11. www.gtu.edu
12. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
13. www.sociology.org
14. www.asanet.org
15. www.isa-sociology.org
16. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
17. www.socioweb.com
18. www.sociologyonline.co.uk

Video Lecture :

1. <https://www.youtube.com/watch?v=FAzbXKhB9wE>
2. https://www.youtube.com/watch?v=_Eq5JPZaCJY
3. <https://www.youtube.com/watch?v=AfcwahXWERo>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=e7f9pGsgavw>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=aHNgeczO574>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=2b47i67Zlp0>

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SUBJECT: SOCIOLOGY

DSC-MAJOR

COURSE NAME : Population and Society

SEMESTER- 2

PROGRAM CODE : ARTUG106

COURSE CODE : AR23MJDSCSOC201(A)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Programme Outcome

To develop scientific view point in the students about human population.
Students to be acquainted with important concepts related to demography.

Course Outcome:

Primary understanding about demography will be developed amongst students.
Students will be aware with importance of population policy programme.

Sr.No		
1	Unit-1 Human Population	- Meaning of Social Demography, Needs, scope as a study of human population. - Major sources of data for human population (Census, Registration System, National Sample Surveys NSS – SRS)
2	Unit-2 Theories of population	Social impact of age and gender structure of population Theories of population (1) Theory of Malthus (2) Theory of population transition (3) Theory of Optimum population

3	Unit-3 Basic concept of Population	- Birth rate (Live birth, Still birth), Death rate, Infant mortality - Fertility, Sex ratio, Reproductive age group, Expectancy of life at birth.
4	Unit-4 Population growth in India	- Population policy of India - Family welfare programme Its achievements and limitations - Methods of Family Planning

Reference:

1. Carl Grindstaff (1981) : 'Population and Society'. a social perspective
Christopher Public House.
2. Desai A. R. (1980) : 'Urban Family and Family Planning in India'. Popularbook
University of Verginia.
3. Dubey Surendranath (2001) : 'Population of India-2001'. Authors Press – Delhi
(Relevant Chapters)
4. Gaulotra M. M. (1984) : 'Population policy in India'. Blackie & SonPublishers
Pvt. Ltd. – Bombay
5. Kuppukivoy B. (1975) : 'Population and Society in India'. Popular Prakashan,
The University of Michigan
6. Mamoria C. B. (1961) : 'India's Population Problem'. Kitab Mahal Pvt. Ltd.,
Allahabad.
7. Premi M. K. (1983) : 'An Introduction to Social'. Ramchandra A.Demography
8. Bambawale Usha : Vikas Publishing House Pvt. Ltd.
9. Premi M. K. (1985) : 'Social Denography'. in Survey Research In Sociology and
Social Anthropology Vol.-I 1969-1979 (P.P. 211-246) SATVAHAN Publication
- 10.Reddy M. M. (1996) : 'Fertility and Family', Kanishka Publishers Distributors
- 11.Reddy M. M. (1998) : 'Population and Society in India'. Kanishka Publlshers
Distributors
12. Towards a Population Policy (1969) : 'Council for Social Development'.
Proceedings of the National Conference on Population Policy and Programme
Dec. 19-23 India International Centre, New Delhi-10.
13. Govt. of India (2001) : Census of India 2001

Suggested Internet Resources :

1. www.sociologyguide.com
2. www.glu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

Video Lecture :

- <https://www.youtube.com/watch?v=NmW9yEGxeag>
- <https://www.youtube.com/watch?v=MDrfaAzY4DQ>
- https://www.youtube.com/watch?v=QKyLd_IzkDw
- <https://www.youtube.com/watch?v=Zvm4wcbPQUk>
- <https://www.youtube.com/watch?v=4lYZfQa9Edg>

2021
SYLABUS

Sem = 3

Semester – III

1. Course Code & Title:

Course Title **SOCIAL ANTHROPOLOGY**

Course Code **SOCC & SOCE 301**

No. of Credits : **04**

2. Course Overview / Course Description

The main focus of social anthropology is backward area and society. Tribal people constitute a significant segment of Indian society; students have a partial and superficial knowledge about them.

Course Objectives

1. To develop understanding about the branch of anthropology and their subject matter.
2. To provide a comprehensive profile of tribal in terms of their distribution and concentration.
3. To provide a demographic feature, social structure and cultural patterns.

3. Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	Introduction Social Anthropology	• Anthropology - Meaning, Definition, Characteristics • Branches of Anthropology • Social Anthropology - Meaning, Definition, Characteristics Subject Matter and Scope of Social Anthropology • Methods of Social Anthropology • Importance of Social Anthropology	Students are familiar to anthropology and they know about different branches of anthropology. Study of anthropology makes them good researcher.
2	Social Anthropology and Other	• Origin and Development of Social Anthropology • Development of social Anthropology in India	Student becomes aware to the origin and development of anthropology as a

I/c Registrar

Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

	Social Science	- Relationship of Social Anthropology with Other Social Science - Social Anthropology and Sociology - Social Anthropology and History - Social Anthropology and Economics	science and they come to know the relation with other subjects.
3	Tribal Society and Culture	- Culture, Meaning, Concept, Characteristics - Cultural Change, meaning, factors.	Tribal communities are important part of the society. Students of sociology have to know about tribal society. This unit will give information about tribal culture and its change
4	Status of Women in Tribal Society	(1) Social (2) Economical (3) Religion (4) Political (5) Health (6) Educational	Women are another important part of society, tribal women are mostly illiterate and backward student know about different faces of women life.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
- Introduce student to anthropology as a social science. - Student becomes aware to various branches of anthropology. - Student knows about tribal society and its social institutes. - Student learn about status of tribal women .	This course is useful to learn about anthropology. Sociology students know about anthropology as a relative subject. Students come to know about tribal communities and its culture.

[Signature]
 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

5. Course Teaching & Learning Activities

Lecture s (hrs) In/out of Class	Interactiv e Tutorial (hrs) In/Out	Laborator y (hrs)	Case Discussio n (hrs)	Fiel d Trip (hrs)	Project s (hrs)	Web Based Learnin g (hrs)	Other s Work s (hrs)
38	02	NA	02	NA	02	02	02
M	M	NA	M	NA	M	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Anthropology Social.
2. Project work regarding tribal Society.
3. To prepare charts showing various Instructions of Tribal society.
4. To examine and note the status of women in Tribal society.
5. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	July	Unit I	ICT Equipment
	August	Unit II	Reference Book
	September	Unit III	Audio Visual Equipment
	October	Unit IV	
	November	Internal Exam	
	December	Final Exam	

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

9. Recommended learning Resources

- Ghurye G. S. : The Scheduled Tribes
- Krishna Iyer and Bala Ratnam : Anthropology in India
- Majumdar and Modan : An Introduction to Social Anthropology
- L. P. Vidyarthi and Binay Rai : The Tribal Culture of India
- Yogendra Singh : Culture Change in India
- Belshaw C., 1975 : Traditional Exchange and Modern Market, Prentice Hall, New Jersey.
- Bose N. K., 1956 : Peasant Life in India : A Study in Indian Unity and Diversity
- Evans Pritchard, E.E. 1951 : Social Anthropology, New York, Free Press.
- Firth, R. Ed., - 1975 : Themes in Economic Anthropology

10. Course policy

Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

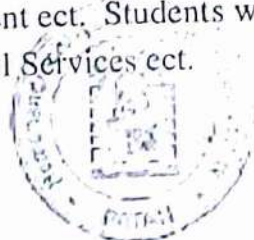
1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org.
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

[Signature]
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

57/19545

Semester – IV

1. Course Code & Title:

Course Title : INDIAN SOCIAL PROBLEMS	
Course Code : SOCC & SOCE 401	No. of Credits : 04
Department : Sociology	Faculty : Arts

2. Course Overview / Course Description

Society in India today is undergoing rapid and massive changes. Many of the changes are such that they tend to call into question the ages-old social norms and practices, thus giving rise to some critical social issues and problems.

This course is designed to identify and analyze some of such emerging social issues and problems from sociological perspective. In the interest of systematic ordering, the issues and problems have been classified into four sets: structural, familial, developmental and disorganization.

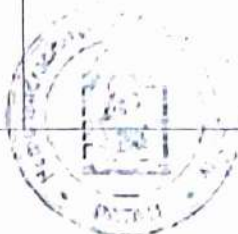
The course seeks to go beyond the commonsense understanding of the prevailing social issues and problems in order to project them into their structural context. Accordingly, it focuses on their structural linkages and interrelationships.

Objectives

1. Sensitize the students to the emerging social issues and problems of contemporary India.
2. To acquire sociological understanding of these issues and problems over and above their commonsense understanding, empower them to deal with these issues and problems and to serve as change agents both in governmental and non-governmental organizations.

3. Course Content:-

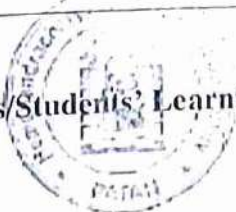
Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	Social Problem : Theoretical Aspects & Sociological Approaches	• Meaning • Characteristics • Functions and Dysfunctions • Social Disorganization Approach • Alienation Approach • Anomie Approach	In this unit students learn various theoretical aspects and sociological approaches of study of social problems; student may know the social problem by their characteristics and also know of some functions of social problems. They may know problems do not always make negative impact some time social problem are useful to society.

Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

2	Structural Problems	• Meaning • Problems of Inequality of Caste • Problems of Inequality of Gender • Problems of Communalism • Causes of Communalism • Remedies of Communalism	Some problems are generating from social structure, like institutional problems are structural. The social changes give rise to some social structural problems. In this unit students learn about structural problems. India is secular country, India accepts the secular value in its constitution, and so many religions and region communities are living together in India. The differences of communities are giving rise to communalism. In this condition this unit helps students how to create harmony in communal groups.
3	Problems of Family	• Meaning • Broken family, it causes and Remedies • Generation gap, it causes and Remedies • Family crisis, it causes and Remedies	In this unit students study about family related problems. Dowry and divorce are current problems of Indian society. Students learn in this unit why this problem is generated? And how to face such problems? What are the reasons behind it?
4	Problems due to social Disorganization	• Meaning • Causes of AIDS • Effect of the Problems of AIDS • Prevention and Control of AIDS • Meaning of corruption • Factors • Impact, Remedies of the Problems corruption	AIDS is biological problem but sociology studied it as social problem because of its spread due to social contact so social awareness is necessary to stop and control AIDS. Corruption is a social problem Students will know about corruption, its causes, remedy for its.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

[Signature]
 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
Students can do the Some Sociological Approaches towards Social Problems Students can aware to society about social problems and provide solution them. Students can do awareness programm about AIDS Students can make some theoretical Aspects for solution of social problems. Students become aware about the factors of various social problems in society and its impact also.	This course helps the government, NGO's, society and student of sociology for further program and policy making. This course helps us to develop scientific knowledge about social problems. Remedy and policy making is main objective of government and science.

5.Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
38	02	NA	02	NA	02	02	02
M	M	NA	M	NA	M	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the Social problems.
2. Project work regarding types social problems.
3. To prepare charts showing various problems.
4. To examine and note the factors affecting of the social problems and its remedies.
5. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

[Signature]
I/c. Registrar

Heinracharya
North Gujarat University
PATAN

Course Schedule

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended learning Resources

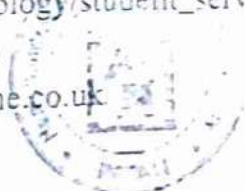
1. John Kane : Social Problems (1962).
2. Harton and Leslie : Sociology of Social Problems.
3. Mamoria C. B. : Social Problems and Social Disorganization in India (1970)
4. Clinard Marshall B : Sociology Deviant Behaviour
5. Madan G. R. : Indian Social Problems
6. Howard Becker (Ed.) Social Problems - A Modern Approach
7. Robert Merton and Robert Nisbet (Edited) : Contemporary Social Problems (1971)
8. Sushichandra : Sociology of Deviation in India
9. Stephen Schafer and Others : Social Problems in a Changing Society
10. Saraswati Mishra : Problems and Social Adjustment in Old Age
11. Gillin : Social Problem
12. Brij Mohan : Indian Social Problems
13. Kumudini Dandekay : The Elderly in India
14. P. N. Sati : Retired and Aging People
15. Mishra Saraswati : Problems and Social Adjustment in Old Age
16. Sharm ad Dak : Aging in India

10. Course policy

Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

[Signature]
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester –V

1. Course Code & Title

Course Title : Sociological Thoughts & Thinkers	
Course Code : SOCC 501	No. of Credits : 04
Department : Sociology	Faculty : Arts

2. Course Overview / Course Description:-

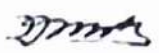
Sociology originated as an intellectual response to the crisis confronting the mid nineteenth century European society. Its development over a century and a half since then has been influenced by a variety of socioeconomic and political conditions where it has been taught and practiced. It is now established as a multi-paradigmatic academic discipline, with its body of theoretical knowledge enriched and its methodological techniques and procedures systematized. Nevertheless, some of its original concerns have persisted and some of its classical theoretical and methodological landmarks are relevant even now.

To introduce the students to the different thinkers viewed the societal changes from different perspectives. To understand the issues related to development of Sociology as a science
Acquaintance with the writings of classical thinker would equip the students with theoretical insights to know, analyze and interpret the social scenario around then and would also familiarize them with the different sociological perspectives and theories.

Objectives

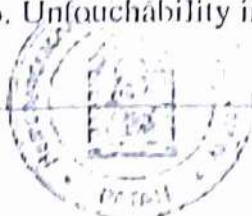
1. To introduce social thinkers.
2. Students familiar with basic concepts and thinkers thought about sociology.
3. Students aware about classical tradition of social thought.
4. Students comes to know about western and Indian thinkers.
5. This paper is intended to familiarize the students with the social, political, economic and intellectual contexts in which sociology emerged as a distinctive discipline.
6. Students gain an understanding of some of the classical contributions in sociology and their continuing relevance to its contemporary concerns.

I/c. Registrar
Heinchracharya

A. Course Content :-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	The Emergence of Sociology	1. Transition from social philosophy to sociology. 2. The intellectual context. 3. The social, economic and political forces. 4. The French and industrial Revolution. 5. Development of Sociology in India.	Students of sociology aware to emergence of sociology and get information about history of sociology. Sociology as a subject how to develop in India it's important to nose for students.
2	August Comte & Emile Durkheim	1. Positivism 2. Law of Three Stage of Law of Human Progress. 3. Social Static's and Social Dynamics. 4. Social Facts. 5. Division of Labour (Mechanical Solidarity and Organic Solidarity) 6. Suicide	August Comte is father of sociology, he founder of sociology as science. He gives many fundamental thought for sociology. Student of sociology know about life-work and thought of august Comte. Emile Durkheim is also renowned sociologist, he contribute social research methods and scientific theory of suicide.
3	Robert Merton & C. H. Cooley	1. Function & Dysfunctions 2. Reference Group 3. Anomie 4. Individual and society. 5. Concept of Primary Group.	In this unit student comes to know about life and work of Robert Merton. Student learns in unit about fundamental thought of Robert Merton. This unit helps to learns about life and work of C.H.Cooley. student comes to know about contribution of Cooley.
4	M.N. Srinivas & I. P. Desai	1. Caste and Varna. 2. Sanskritisation. 3. Dominant Caste. 4. Westernization. 5. Study of Mahuva's Joint family 6. Unfouchability in Rural Gujarat	By this unit student comes to know about eminent sociologist of India M.N.Srinivas. In this unit student comes to know about eminent Gujarati sociologist Dr. I.P.Desai. student also learns about contribution of

Dr. I. P. Desai
i/c. Registrar
Homchandracharya
North Gujarat University
PATAN

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)	
Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student comes to know about classical thought of sociology. 2. Students familiar with western and Indian classical thinkers. 3. Students will understand the contribution of Thinkers in sociology and social theories. 4. Student able to study present social situation surrounding them.	Sociology students are knows about different social thinkers viewed the social change from different perspectives, presented their distinct analysis, casual and otherwise of these change made efforts to highlight the different features of the emerging modern industrial capitalist society and also attempted to predict the future of this society.

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Oth Ers (hrs)
38	02	NA	02	02	02	02	NA
M	M	NA	M	M	M	M	NA

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Sociology as Social Science
2. Project work regarding types of group.
3. To prepare charts showing various status and role of individual.
4. To prepare note about prevalent norms in students' family.
5. Project work showing features of Indian Culture.
6. To examine and note the factors affecting social mobility in the known circles of students
7. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	July	Unit I	ICT Equipment
	August	Unit II	Reference Book
	September	Unit III	Audio Visual Equipment
	October	Unit IV	
	November	Internal Exam	
	December	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources

1. Wilhelm, Outhwaite and Mulkay M. : Social Theory & Social Criticism, Blackwell, New York, 1987.
2. Bottomore, Tom (ed.) Karl Marx : Selected Writign in Sociology & Social Philosophy, New York, 1956.
3. Stammer, Otto (ed.) Max Weber & Sociology Today, Oxford 1971.
4. Mevack, George : The Origins of Materialism, New York ,1971.
5. Rhoads, John, K. Critical Issues in Social Theory, Pennsylvania, 1991.
6. Hook, Sydney : From Hengel to Marx (Studies in the Intellectual Development of K. Marx), New York, 1956.

10. Course policy

The Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org.
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
GANDHINAGAR

12. Means: Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing some five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc., about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In times, successful students will gate new additional courses like MSW, MHW, PG course, Rural Development Programme, Course of IATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, IAS, IES, Net, Stu, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
RAJKOT

Semester – V

1. Course Code & Title :

Course Title : Status of Women in India - (Optional)	
Course Code : SOCC 504	No. of Credits : 04

2. Course Overview / Course Description

The status of women throughout the India has been and still is that of subordination. Their personally was treated as having been merged with the personality of their husbands. They could not own property in their name. They did not have voting right. With the march of civilization reforms become imperative. The women were given the voting right and legal personality of their own with right to sue or be sued. The Course seeks to account students with the cortical understanding of status of women it is also to get informed about the social economics and educational status of women in India.

Course Objective

1. To understand need of women study.
2. To understand social, economic and educational status of woman in India.
3. Student will get informed about status of Woman in various societies in India.

3. Course Content

Unit No.	Title of Unit	Content / Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	Necessity for Studying Women in India	(1) Meaning of Women Studies (2) Type of Women Studies (3) Significance of Women Study in India	In this unit student will learn about scientific approach of women studies. Student comes to know about types and significance of women studies.
2	Social Status of Women in Independent India	(1) What is Social Status of women? (2) Status of women in family (3) Status of women in marriage (4) Economic factor effect to social status of women	By this unit student comes to know about status of women in Indian society. Student understands about status of women in various institutions. Economy and finance are very important tool for status how this tool effect women status in India

3	Economical status of women in India	(1) Meaning of Economic Status of Women's (2) Women Role of Traditional Economic System (3) Economic Participation of Women in Independent India (4) Causes of Women's Low / Less Economical and Financial Participation	This unit helps to learn about economical activities and women status in traditional economy and present system. Students come to know about participation of women in economical activities.
4	Educational Status of Women in Independent India	(1) Historical Review of Education Status Women in India (2) Educational Status of Women in Independent India Effect of Education on status of Women	Education is an important tool for improving social status. Students learn in this unit about educational status of women in independent India.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

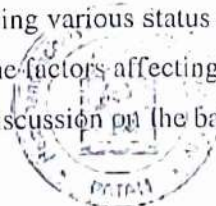
Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student comes to know about significance of scientific study of women studies. 2. Student aware to social, economical and educational status of women in India. 3. This course useful to studying status of women in India. 4. This course helps to learn about problems of women status in India.	Students of sociology become familiar to need of women study. Students know to status of women in various society in India. This course is useful to students about government development policy of Indian women's. By this course student will be able to analyze the Status of women in various society.

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others (hrs)
30	02	NA	02	NA	02	02	NA
M	M	NA	M	NA	NA	02	NA

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the Status of woman in various cast.
2. Project work regarding Social status of woman.
3. To prepare charts showing various status and role of woman in family.
4. To examine and note the factors affecting of educational status of woman.
5. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual program related to BISAG.

I/c. Registrar
 North Gujarat University
 PATAN

7. Assessment Schemes (including rationale)

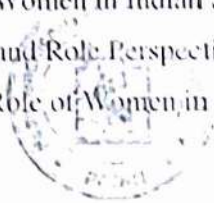
Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

- (1) A Suryakuman (Ed.) Women's Studies an Emerging Academic Discipline (1993)
- (2) Ashokkumar and Harish : Women Power, Status of Women in India (1991)
- (3) Govt. of India : Towards Equality (1974)
- (4) Kala Rani : Role Conflict in Working Women (1976)
- (5) Madhu Shastri : Status of Hindu Women (1990)
- (6) Maithreyi Krishna Raj : Women's Studies in India, Some Perspective (1986)
- (7) Nanma Heptulla (Ed.) : Reforms for Women (1986)
- (8) Navaneeta Rath : Women in Rural Society a Quest for Development (1996)
- (9) Promilla Kapur : The Changing Status of the Working Women in India (1973)
- (10) Roopa Vohra and Arun Sen : Status, Education and Problems of Indian Women
- (11) Promilla Kapur : Marriage and the Working Women in India (1970)
- (12) Rehana Ghadiyali : Women in Indian Society (1988)
- (13) Shashi Jain : Status and Role Perspective of Middle Class Women (1988)
- (14) V. Rajendra Raju : Role of Women in India's Freedom Struggle (1991)

[Signature]
I/c. Registrar
Umesh Chandra Acharya
North Gujarat University
PATAN

10. Course policy

Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVsociology.htm
4. www.sociology.org
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester –V

1. Course Code & Title :

Course Title : RURAL DEVELOPMENT - (OPTIONAL)	
Course Code : SOCC 505	No. of Credits : 02
Department : Sociology	Faculty : Arts

2. Course Overview / Course Description:-

The agrarian structure and development in India are the two principal sources of approach to study the rural society in India. This course plan emerges as a basis for developing a sociological skill on peasant and social structure.

Objective

1. To provide sociological understanding of rural social structure, change and development in India
2. To impart sociological skills to reconstruct rural institution and rural development programmes to plan, monitor and evaluate rural development programmes.
3. To acquaint students with the prevailing two approaches to the study of rural society:
Rural community and peasantry.

3. Course Content :-

Unit	Topics	Content Fundamental	Unit wise S.L.O
1	An Introduction to Rural Development	Development Meaning, Characteristics (1) Rural Development- Meaning (2) Rural Development - Planning and Programme (3) Rural Development Policy and Types (4) Developmental Policy for Agriculture	This unit helps to learns about concept of development. Students learns about aspects of rural development and developmental programs run by government and NGO's.
2	Role of Co-Operative Activities in Rural Development	(1) Co-Operative Activity - Meaning, (2) Historical background of Co-Operative Activities in India (3) Co-Operative society (Three Stage) (4) Co-Operative Banking system	In this unit student comes to know about co-operative movement and role of co-operative movement in rural development. Student learns about the importance of co- operative society and

			banking service.
3	Agricultural Extension Service	(1) Scope and Aims of Agriculture Extension Service (2) Development of scientific Agriculture Method (3) Role of Agriculture University (4) Problems of Extension Service	This unit helps to know about various extension services in rural society and role of extension service in development of rural society. Agricultural development and role of agriculture university in development.
4	Changing Rural Community	(1) Social Change and Development (2) Knowledge Increase and Behavioral Change (3) Changing in business (4) Changing in agriculture (5) Changing in communication	In this unit student understand about social change in rural communities. Rural society changing in various area its help to understand area of changing society.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Students will learn about development and developmental approach. 2. This course helps to develop understanding of student regarding rural development. 3. This course familiar to student about co-operative activities and various co-operative institutes.	By this course student will able to analyze the rural development in various area, like agriculture and co-operation. This course helps to students to know rural development policy and programme

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Oth Ers (hrs)
30	02		02		02	02	02
M	M	NA	M	O	M	M	M

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Sociology as Social Science
2. Project work regarding types of group.
3. To prepare charts showing various status and role of individual.
4. To prepare note about prevalent norms in students' family.
5. Project work showing features of Indian Culture.
6. To examine and note the factors affecting social mobility in the known circles of students
7. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	July	Unit I	ICT Equipment
	August	Unit II	Reference Book
	September	Unit III	Audio Visual Equipment
	October	Unit IV	
	November	Internal Exam	
	December	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

- (1) United Nations (1990) The State of World's Children 1990, UNICEF - New Delhi.
- (2) Gopalan C. - The Mother and Child in India Economic and Political Weekly Vol. 20, No. 4, New Delhi.
- (3) Harris John (Ed.) 1982, Rural Development : Theories of Peasant Economy and Agrarian Change
- (4) Desai, I. P. & Chaudhary, B. 1977 History of Rural Development in Modern India, Vol.-II
- (5) Attwood, D. W. and B. S. Baviskar (Ed.) 1988, Who Shares ? Co-Operative and Rural Development, Oxford Uni. Press, Delhi.

Hemchandracharya
I/c Registrar
North Gujarat University
PATAN

- (6) Desai, S. M., 1979, Rural Banking in India, Himalaya Publishing House, Bombay.
- (7) Government of India, 1961, Extension Education in Community Development, Ministry of Food and Agriculture, Directorate of Extension : New Delhi.

10. Course policy

The Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

1. www.sociologyguide.com
2. www.gtu.edu
3. www.spartacus.schoolnet.co.uk/REVSociology.htm
4. www.sociology.org
5. www.asanet.org
6. www.isa-sociology.org
7. www.unco.edu/sociology/student_services/links.html
8. www.socioweb.com
9. www.sociologyonline.co.uk

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures, successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

[Signature]
 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

Semester – VI

1. Course Code & Title:

Course Title : EDUCATIONAL SOCIOLOGY	
Course Code : SOCC 602	No. of Credits : 04
Department : Sociology	Faculty : Arts

2. Course Overview / Course Description

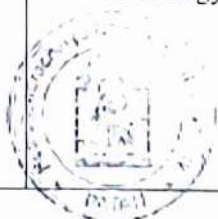
This course plan is designed to contextualize the study of education within the discipline of sociology. It begins with a discussion of the major theoretical perspectives and the contributions of sociologists which have left their mark in the study of education and society. It assumes a basic knowledge of sociological concepts and theories. It is divided into two parts. The first part acquaints the students with major concepts, theoretical approaches and development of sociology of education. It also focuses on some important aspects which are salient in any discussion of the interface between education and society.

Objective

1. To introduce the students to the sociology of Education with sociological concepts and theories.
2. To introduce the students to the development of education in India.

3. Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	An Introduction of Sociology of Education	(1) Introduction (2) Meaning of Educational Sociology (3) Subject Matter of Educational Sociology (4) Scope of Educational Sociology	Education is important instrument for social change, student of sociology learns about education and education sociology.
2	Development of Educational Sociology in India	(1) Introduction (2) Sources of Educational Sociology (3) Development of Educational Sociology in India	Emergence and development of sociology of sociology in India. Student comes to know about role of sociology of sociology in India and its need for India.

I/c. Registrar
Heinchandrayan
North Gujarat University
PATAN

3	Family, State and Education Systems	(1) Introduction (2) Informal Education and Family (3) Role of State and Education	Formal and informal education are important for society. This course helps to learn about role of family in informal education and role of state in formal education.
4	Social Mobility and Education System	(1) Introduction (2) What is a 'social Mobility' (3) Types of Social Mobility (4) Relation of Social Mobility and Education	Student learns to know about the social mobility and role of education in social mobility.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student can understand theoretical perspective for educational sociology. 2. Student can understand the Relation of social mobility and education he understand family, state and education system also.	This course helps to understanding about relations between education and society. Sociology of education is new branch of sociology, its work for understand the role of education in social development. The social mobility is part of social change and education helps to social mobility. So this course useful to develop understanding role of education in social change.

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
38	02	NA	02	NA	02	02	02
M	M	NA	M	NA	M	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of educational sociology.
2. Project work regarding development of education.
3. To prepare charts showing various social mobility.
4. To prepare note about.
5. To examine and note the family state and education system.
6. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programme.

[Signature]

V/c. Registrar

Hemchandracharya

North Gujarat University

Printed by BISAG

7. Assessment Schemes (including rationale)

Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

- (1) Shah, B. V. (1965) : "Sociology of Education - An attempt at Definition and Scope" Sociological Bulletin. XIV, 1, 1965. P. 64-69.
- (2) Gore, M. S., Desai, I. P. and Suma Chitnis (1967) : "Papers in the Sociology of Education in India" NCERT, Delhi, See Specially - Gore, M. S. and Desai, I. P. "The Scope of Sociology of Education" P. 1 to 32.
- (3) Govt. of India (1983) : "India - A Reference Annual : 1983" Research and Reference Division, Ministry of Information and Broadcasting.
- (4) Duerkheim, E. (1987-1902) : "Education and Sociology" T. in English, New york, Free Press, 1956.
- (5) Roucek, J. S. (1940) : "Educational Sociology" in H. E. Barnes, H. Becker and F. B. Becker (Eds.) - "Contemporary social Theory", D. Appleton Century.
- (6) Spencer, Herbert (1861) : "What Knowledge is Most Worth" PATAN

- (7) Ward, Lester F. (1883) : "Dynamic Sociology", Vol. II, Ch. 14 (New Ed. : New York Appleton - Century - Crafts (1924))
- (8) Small, A. W. (1896) : "The Demands of Sociology on Pedagogy", *American Journal of Sociology*, May 1896, II, 6, 839-51- "Sociology Demands of Educators that they shall re- rate themselves as leaders of Children but as makers of Society".
- (9) Durkheim, E. (1887-1902) : Op. Cit.
- (10) Dewey, John (1899) : "School and Society"
- (11) Brookover, W. B. and D. Gottlieb (1964) : "A Sociology of Education", American Book Company, New York.
- (12) Brown, F. J. (1947) :
- (13) Brim, O. (1958) : "Sociology in the Field of Education" New York, Russell Sage Foundation. Also See Corwin, R. G. (1965) "A Sociology of Education", New York Appleton, Century.
- (14) Waller, Willard (1932) : "Sociology of Teaching", New York, John Wiley and Sons.
- (15) Greehoe, Florence (1941) : "Community Contacts and Participation of Teacher's Washington D. C., American Council of Public Affairs.
- (16) Znaniecki, Florian (1940) : "Social Role of Men of Knowledge", New York, Columbia University Press.
- (17) Caplow, Theodore and Reece Megee (1958) : "The Academic Market Place", New York Basic Books.
- (18) Floud, Jean and A. H. Halsey (1958) : The Sociology of Education - A Trend Report Current Sociology, Vol. VIII, 3, 1958, Basil Blackwell, Oxford.
- (19) Desai, Akshayakumar (1962) : "Samaj" - A Gujarati Translation of Society" by MacIver and Page, Introduction to the Fourth Volume, Gujarat University, Ahmedabad.
- (20) Tirtha, N. V. and M. Mukhopadhyaya, (March-1974) : "Sociology of Education - A Trend Report", in M. B. Buch (Ed.) "A Survey of Research in Education", CASE, Faculty of Education and Psychology, M. S. University of Baroda, Baroda,
- (21) Chitnis, Suma (Feb. 1974) : "Sociology of Education-A", Trend Report, in ICSSR-" A Survey of Research in Sociology and Social Anthropology", Vol. II, Popular Prakashan Bombay,
- (22) Mathur, R. B. (1968) : "Education and Social Change" in Advail. S. B. (Ed.) "Third Year - Book on Education - Educational Research", NCERT, Feb. 1968.
- (23) Chitnis, Suma (Feb. 1974) : Op. Cit. P. 166-232.
- (24) Tirtha, N. V. and M. Mukhopadhyay, (March-1974) Op. Cit. P. 63-134.
- (25) Shah, B. V. and Joshi, S. D. (Nov. 1979) : "Sociology of Education - A Trend Report," in

I/c. Registrar
North Gujarat University
PATAN

- (26) M. B. Buch (Ed.) "Second Survey of Research in Education : 1972-1978", SERD, Baroda,
 (27) Desai, I. P. (1953) : "High School Students in Poona", Deccan College, Poona.
 (28) Chandra, Suresh (1958) : "Educational Development in British India 1854 - 1904", Delhi.

10. Course policy

The Course policy it will be followed as per college administrative policy and university norms.

11. Detail of the Course website / Programme Website :-

- www.sociologicalthoughts.com/
- en.wikipedia.org/wiki/Sociology
- wordpress.com/highered.mcgraw-hill.com/sites/0072817186/.../chapter_summary.htm
- ssrl.uchicago.edu/PRELIMS/Theory/weber.htm
- www.umsl.edu/~keelr/3210/3210_lectures/
- what_is_soc_theory.html
- sociology.iisuniv.ac.in/courses/subjects/indian-sociological-thought
- www.unipune.ac.in/.../HistorySociologyhttps://
- www.caluniv.ac.in/Syllabus/sociology.
- www.bookadda.com/...

12. Means / Processes for students feedback on the course

At the end of the each semester, the Students can be given feedback forms containing four five questions about the course content, course teaching about the course content, course teaching methods, about field work, projects etc, about assessment method and about students suggestions.

13. Additional Course Information :

In futures, successful students will gate new additional courses like MSW, MLW, PG course, Rural Development Programme, Course of TATA Institution of Social Science, Rural Management ect. Students will appear to competitive exam like GPSC, UPSC, TAT, TET, Net, Slat, Civil Services ect.

[Signature]
 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

Semester – VI

1. Course Code & Title:

Course Title : RURAL AND URBAN SOCIOLOGY- (OPTIONAL)	
Course Code : SOCC 605	No. of Credits : 04
Department : Sociology	Faculty : Arts

Course Overview / Course Description

Rural and Urban sectors in society have an emerging premise for a specific and distending through sociological knowledge. Hence this is a separate course. Rural and urban communities basing the established structures of social organization around which the individual Indian society establishes his social relations, the undergraduate students are expected to have a specified understanding of the Rural and Urban community in sociological perspectives. Also in the context of growing significance of urbanization, also of the rural development programmes, local self government initiatives and also of the visible change and development of urban and rural sector, the U.G. Students is expected to have a basic understanding of what the rural and urban community is.

Objective

1. To provide the knowledge on distinctness of sociological scholarship as a separate cognitive discipline on rural and urban dimensions in India.
2. To develop an understanding the fundamental social reality, social process and changes in development perspectives of rural and urban communities.

3. Course Content:-

Unit No.	Title of Unit	Content/Fundamental Concepts	Unit wise SLO
1	Rural and Urban Sociology	1. Rural Sociology. - Definition, Subject matter and Importance of the study of Rural Sociology. 2. Urban Sociology. - Definition, Subject matter and Importance of the study of Urban Sociology.	In this unit students familiar with rural sociology and Urban sociology. Significance of both branches.
2	Rural and Urban Society.	1. Rural Community. - Definition and Characteristics 2. Urban Community.	This unit helps to student understanding about I/c. Registrar Hemchandracharya North Gujarat University PAVAN

		- Definition and Characteristics - Type of Cities Comparison between Rural and Urban Communities	rural and urban society and student learn also about their deference's.
3	[A] Rural and Urban Continuums.	1. Rural and Urban Migration. - Meaning, types and cause.	After learning of this unit student able to know about both communities and its development and developmental issues. Student learn urban and rural health also.
	[B] Developmental issues of Rural and Urban society	- What is Rural Development? - What is Urban Development? - Issues Regarding Agriculture. - Issues Regarding Environment. - Issues Regarding Health.	
4	Problems of Rural and Urban society	- Rural poverty, unemployment and indebtedness. - Urban crime, slums and Housing.	In this unit student learn about problems of rural and urban society and its remedy.

4. Course Learning Outcomes/Students' Learning Outcomes (SLO)

Course Learning Outcomes	Aligned Program Learning Outcomes
1. Student can his contribute in the development police of the rural and urban society. 2. Student can understand Rural and Urban community in sociological perspective and to understand a Rural and Urban Problems and provide its solution also to the society.	With the help of this course student comes to know about rural and urban sociology and society. Student gets scientific knowledge of this both society by this course. This knowledge to helps them to understand the rural and urban society. Student able to work with both society and aware about their social problems.

5. Course Teaching & Learning Activities

Lectures (hrs) In/out of Class	Interactive Tutorial (hrs) In/Out	Laboratory (hrs)	Case Discussion (hrs)	Field Trip (hrs)	Projects (hrs)	Web Based Learning (hrs)	Others Works (hrs)
30	02	NA	02	NA	NA	02	02
M	M	NA	M	NA	NA	M	M

6. Class Administration

1. Group discussion in the class room about the subject of Sociology as Social Science
2. Project work regarding types of group.
3. To prepare charts showing various status and role of individual.
4. To prepare note about prevalent norms in students' family.
5. Project work showing features of Indian Culture.
6. To examine and note the factors affecting social mobility in the know which is of students
7. To arrange for group discussion on the basis of audio-visual programmes relayed by BISAG.

I/c. Registrar

North Gujarat University
PATAN

7. Assessment Schemes (including rationale)

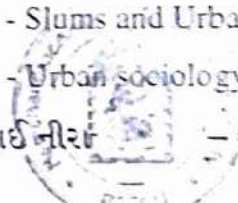
Sr No.	Task	Time	Description	Weight
A.	Internal			
1	Class attendance	Whole Semester		05
2	MCQ	Middle Semester		05
3	Assignments	Per Week Total - 04		10
4	Test	Middle Semester Exam / Unit Test		10
B.	Final Uni. Exam	End of Semester		70

8. Course Schedule :

Class / Week	Date	Topic	Requirements
4 / Week	January	Unit I	ICT Equipment
	February	Unit II	Reference Book
	March	Unit III	Audio Visual Equipment
	April	Unit IV	
	May	Internal Exam	
	Jun	Final Exam	

9. Recommended Learning Resources :-

- Desai A. R. - Rural Sociology in India.
- Chitambar J.B. - Introductory Rural sociology
- Bertrand Alrm - Rural Sociology. an analysis of contemporary Rural life.
- Hiramani A.B . - Social change in Rural India.
- Anderson Neils - Our Industrial Urban civilization
- Balsara J.F. - Problem of rapid Urbanization in India.
- Bose Ashish - Trends in India's Urbanization in India.
- Desai A.R. - Rural Sociology in India.
- Desai A.R. - Slums and Urbanization
- Rao M.S.A. (ed) - Urban sociology in India.
- દેસાઈ એ. આર. અને દેસાઈ નીરવ - ભારતીય ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર

[Signature]
 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN